

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat
POLGÁRMESTER

1153 Bp., Bocskai u. 1-3. ● 1601 Bp. Pf. 46. ● Tel.: 305-3136 ● Fax.: 307-7360 ● polgarmester@bpxv.hu ● www.bpxv.hu

Szám: SZCSTB 11.206-84/2014

Ülés időpontja: 2014. március 18.

Hiv. sz. 5/90...-...36.../2014
(Intézményfelügyeleti és Humán Főoszt.)

ELŐTERJESZTÉS

az Egyesített Szociális Intézmény szakmai programjának jóváhagyásáról, szakmai munkájának értékeléséről és törvényességi ellenőrzéséről

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) 92/B. § (1) bekezdés b)-d) pontjai a fenntartó feladatkörébe utalják a szociális intézmények beszámoltatását, a szakmai program elfogadását és az intézmény működése törvényességének ellenőrzését. Kerületünkben a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 04.) ök. rendelet 11. §-a ezt a hatáskört a Szociális, Családvédelmi és Tulajdonosi Bizottsághoz telepítette.

Az Egyesített Szociális Intézmény (továbbiakban: ESZI) igazgatója elkészítette az intézmény 2013. évi szakmai munkájáról a beszámolót, amelynek része az egyes telephelyek beszámolója is. Az ESZI szakmai programját a Bizottság 2011. évben jóváhagyta, a szakmai program középtávú időszakra tartalmazza az intézményben megvalósítandó feladatokat.

A 2014. évi feladatokat az intézményi szakmai programhoz igazodóan, éves munkaterv formájában terjesztem a tisztelt Bizottság elé.

Jelen előterjesztés 1. melléklete az ESZI igazgatójának beszámolója a 2013. évi munkáról, 2. melléklete az intézmény szakmai programja, valamint az intézmény egyes egységeinek 2014. évi munkaterve.

Tájékoztatom a tisztelt Bizottságot, hogy az elmúlt évben több külső ellenőrzés történt az ESZI-ben (MÁK, NRSZH, Fővárosi Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala). Az ellenőrzések apróbb, a szabályzatok alakításával, tartalmával összefüggő pontatlanságot tártak föl, amelyek az ellenőrzéseket követően módosításra, kijavításra kerültek. Az ellenőrzéseket végzők tapasztalatai alapján összességében megállapítható, hogy az *„intézményben nyújtott vizsgált szolgáltatások kiváló szakmai színvonalat képviselnek mind a dokumentáció, mind pedig a gondozási tevékenységre vonatkozóan”*. (NRSZH 2013. december 3-4. napján történt ellenőrzésének megállapítása.)

Főosztályunk szociális és egészségügyi referense 2014. január hóban ellenőrizte az intézmény működésének törvényességét, az erről készült összefoglaló az előterjesztés 3. melléklete.

A törvényességi ellenőrzés megállapításai:

- az értékelési, ellenőrzési időszakban az intézmény tevékenysége megfelelt a jogszabályi előírásoknak,
- az ESZI és telephelyei a munkavégzéshez szükséges működési engedélyekkel rendelkeznek,

- az intézmény rendelkezik a jogszabályban előírt szabályzatokkal (ügyszerkezelés, anyaggazdálkodás, selejtezés stb.),
- az intézményben a tárgyi feltételek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak, igazodnak az ellátottak egészségi állapotához, életkorához,
- a személyi állomány szakképzettsége, a szakemberek képzése és továbbképzése megfelel a jogszabályi előírásoknak,
- a jogszabályokban előírt nyilvántartásokat megfelelően, naprakészen, egységesen vezetik, tartalmuk megfelel az előírásoknak,
- a vizsgált időszakban az intézmény tevékenysége megfelel a működési engedélyben foglaltaknak.

Összességében megállapítható, hogy az intézmény rendelkezik a működéséhez szükséges jogszabályi, személyi és tárgyi feltételekkel. Az ESZI és telephelyei ellátják a jogszabályban kötelezően előírt és önként vállalt ellátási formákat, az intézmény által nyújtott szolgáltatások lefedik az egész területet. A működés ellenőrzése során jogszabálysértést nem tapasztaltunk.

Tájékoztatom a tisztelt Bizottságot, hogy a Magyar Állam Kincstár 2013. februárjában ellenőrizte a Gondozó Ház vonatkozásában az állami támogatás igénylését, valamint 2013. októberében pedig a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami támogatásának jogszerű felhasználását. Az ellenőrzés egyik esetben sem tárt fel hiányosságokat, az állami támogatás felhasználását jogszerűnek találta.

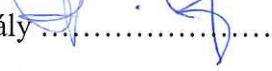
Kérjük, hogy a tisztelt Bizottság a beszámolókat és a szakmai programot vitassa meg, értékelje az Egyesített Szociális Intézmény működésének törvényességét a mellékelt ellenőrzési anyag alapján, és fogadja el a határozati javaslatokat.

Budapest, 2014. március „....”.

László Tamás
polgármester

Mellékletek: 1. intézmény igazgatójának szakmai beszámolója,
2. az intézmény éves munkaterve,
3. az Intézményfelügyeleti és Humán Főosztály törvényességi ellenőrzéséről készült összefoglaló.

1. **Témafelelős:** Intézményfelügyeleti és Humán Főosztály
2. **Egyeztetésre megküldve:** Vizér Klára alpolgármester
3. **Jegyzői láttamozás:** 2014. nap **Aláírás:**
4. **Meghívandók:** Gráczer Irma igazgató
5. **Az előterjesztést kapják:** -

Határozati javaslatok:

A Bizottság úgy dönt, hogy

(1) az Egyesített Szociális Intézmény szakmai munkájának eredményességét az igazgató 2013. évi szakmai tevékenységről szóló beszámolója alapján **megfelelőnek értékeli.**

Határidő: 2014. március 18.

Felelős: polgármester

(2) **jóváhagyja** az Egyesített Szociális Intézmény igazgatója által készített szakmai programot, az ahhoz kapcsolódó 2014. évi munkatervet és annak ütemezését.

Határidő: 2014. március 18.

Felelős: polgármester

(3) a felügyeleti törvényességi ellenőrzés alapján megállapítja, hogy az Egyesített Szociális Intézmény a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően látja el tevékenységét, működése törvényes.

Határidő: 2014. március 18.

Felelős: polgármester

A döntés alapjául szolgáló jogszabályhelyek:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92/B § (1) bek. b- d) pontjai,
- a szociális szolgáltatásokról szóló 7/2005. (IV. 04.) ök. rendelet 11. § (1) bek.

A határozatok elfogadásához egyszerű szavazattöbbség szükséges!

26 C

felülvizsgálatra érkezett:.....

L. L. L. 05.11. f. 9

Egyesített Szociális Intézmény
1153 Budapest, Széchenyi tér 10.
www.eszixv.hu

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
FIÓKA Gyermek- és Ifjúságjóléti Központ
Újpalotai Családsegítő Szolgálat

Szakmai Beszámoló

2013. év

Budapest Főváros XV. ker. Önkormányzat Képviselő-testülete a 2012. június 27-i ülésén napirendre tűzte és elfogadta az Egyesített Szociális Intézmény középtávú intézményfejlesztési koncepcióját. Ennek végrehajtása 2013-ban felgyorsult ütemben folytatódott. Több határozatot is hozott a XV. kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete, mely az ESZI egységeinek illetve szolgáltatásainak fejlesztésével foglalkozott:

- 26/2013. (I.30.) ök. sz. határozat az ESZI Alapító Okiratának módosításáról. Kikerült a Fejlesztő Gondozó Központ feladatai közül a Tanoda működtetése.
- 189/2013. (III.27.) ök. sz. határozat a Gondozó Ház jelenlegi helyén a szolgáltatás minőségének javításáról. A fürdőszobák felújítása történt meg, 2,5 millió Ft + ÁFA összegben.
- 228/2013. (IV.24.) ök. sz. határozat arról, hogy az Újpalotai Családsegítő Szolgálat a Zsókavár III. ütemben megvalósuló Szociális Városközpontban kap elhelyezést.
- 229/2013. (IV.24.) ök. sz. határozat arról, hogy az Újpalotai Családsegítő Szolgálat elköltöztetését követően az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO) és az ESZI Központ használatába kerülnek a megüresedő helyiségek az Árendás köz 4-6. szám alatt.
- 231/2013. (IV.24.) ök. sz. határozat arról, hogy a FIOKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ a 1157 Budapest, Hartyán köz 1-3. szám alá kerül áthelyezésre.
- 606/2013. (VII.17) ök. sz. határozat arról, hogy az ESZI szakmai programjának megvalósításához szükséges többlet költségekre, éves szinten bruttó 10 millió forint összeg fordítódik.
- 656/2013. (IX.25.) ök. sz. határozat arról, hogy elfogadják az Egyesített Szociális Intézmény létszámfejlesztéssel és többlet működési költségekkel kapcsolatos szakmai programot.
- 657/2013. (IX.25.) ök. sz. határozat arról, hogy az ESZI 146,5 dolgozói létszámát 3,5 álláshellyel megemelik és összesen 150 az engedélyezett álláshelyek száma.

Külső ellenőrzések

Február: A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** során a 2011. évi támogatás felhasználás jogszerűségének vizsgálata, valamint a **Gondozó Ház** esetében annak vizsgálata, hogy a központi költségvetés IX. fejezetéből származó támogatás igénylésének megalapozottsága fenn állt-e. Az ellenőrzések során megállapították, hogy minden jogszerűen és megalapozottan került felhasználásra illetve igénylésre. Az ellenőrzéseket a MÁK végezte.

Október: A **szociális foglalkoztatás** 2010-2012. év közötti működésének vizsgálata szintén a támogatás jogszerű felhasználását célozta meg, valamint azt, hogy az elszámolás megfelel-e a jogszabályi előírásoknak, és a támogatási szerződésben foglaltaknak. A vizsgálatot a MÁK Budapesti és Pest Megyei Igazgatóságának munkatársai végezték, melynek megállapítása a következő: *„az Igazgatóság által a helyszíni ellenőrzés alapján elfogadott teljesített feladatmutató megegyezik a Hivatal által elfogadott, a pénzügyi elszámolás szempontjából figyelembe vehető feladatmutatóval”.*

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** ismételt vizsgálata a 2012. évi támogatás felhasználás tekintetében. A MÁK ellenőrzés itt sem tárt fel hiányosságokat.

November: A Budapest Főváros Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala hatósági ellenőrzést tartott a **„Fióka” Gyermek - és Ifjúságléti Központban**. A vizsgálat megállapította, hogy *„A prevenció és szabadidős tevékenység sokrétű munkát takar, a szakmai feladatellátás, az észlelő és jelzőrendszer működtetése a szakmai jogszabályi előírásoknak megfelelően történik, a szakmai dokumentáció megfelel a jogszabályi előírásoknak.”*

December: Az **utcai szociális munka** ellenőrzésére 2013. december hónapban került sor. A vizsgálatot az NRSZH ellenőrzési szakreferense végezte. Az ellenőrzés során vizsgálatra került, hogy az intézmény működése megfelel-e a Szociális törvény és a végrehajtási

rendeleteiben foglalt követelményeknek, vizsgálta a személyi és a tárgyi feltételeket. Megállapításra került, hogy „Az intézményben nyújtott vizsgált szolgáltatás kiváló szakmai színvonalat képvisel mind a dokumentáció, mind pedig a gondozási tevékenységre vonatkozóan.”

Munkaügyi jellemzők

Az év elején az engedélyezett álláshelyek száma az Egyesített Szociális Intézményben 152,5 fő volt. 2013. február 1-től csökkent az engedélyezett álláshelyek száma 146,5 főre, a Fejlesztő Gondozó Központot érintő változások miatt. Később, 2013. novemberétől ismét növekedett az álláshelyek száma **150 főre**. Ebből a létszámból 2013. december 31-én összesen 7,25 álláshely volt betöltetlen, 5 fő gyed-en vagy gyes-en lévő munkavállaló volt.

A létszám egységek közötti megoszlása, 2013. év		
Egység, telephely	Létszám (fő)	Munkakör
ESZI Központ	7	igazgató, munkaügyi ügyintéző, pénztáros/gazdasági ügyintéző, gépkocsivezető, technikai dolgozó
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona	17 + 1 (pályázat terhére)	egységvezető, gyógypedagógus, szociális gondozó, technikai dolgozó
Fejlesztő Gondozó Központ	22,25	egységvezető, gyógypedagógus, gyógypedagógiai asszisztens, szociális gondozó, technikai dolgozó
Gondozó Ház	8	egységvezető, mentálhigiénés asszisztens, szociális gondozó, technikai dolgozó
Házi Gondozó Szolgálat	28,75	szociális munkás, szociális gondozó
Idősek Klubja	9	szociális munkás, szociális gondozó
Gyermekfelügyelet	2	szociális gondozó
„FIÓKA” Gyermek-és Ifjúságjóléti Központ	23,5	egységvezető, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, pszichológus, szociális asszisztens
Újpalotai Családsegítő Szolgálat	19,5	egységvezető, szociális munkás pszichológus, szociális asszisztens
Szociális Konyha és Nappalai Melegedő	4	szociális munkás, szociális asszisztens, technikai dolgozó
Utcai Szociális Munka	4	szociális munkás, szociális asszisztens
Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája	4	szociális munkás

Forrás: ESZI Központ, 2014

Az ESZI-ben tavaly 41 fő közalkalmazotti jogviszonya szűnt meg és 32 fővel kötött az ESZI új közalkalmazotti munkaviszonyra szóló szerződést. Betegszabadság miatt 685 napot, táppénz és gyermekápolási táppénz miatt 893 napot hiányoztak a munkatársak. Gyes-en havi átlagban 10 fő, tartós táppénzen 6 fő volt. 2013. január 1. és december 31. között teljesített túlórák száma 2648 óra volt, ebből a hétvégi ügyelet 1847 óra volt. Felsőfokú állami iskolai végzettsége 61,5 főnek van. Szakmai felsőfokú képesítése 27 főnek van, középfokú képesítéssel 47,25 fő rendelkezik. 10,5 főnek nincs szakképesítése, ők általában képesítést nem igénylő munkakörben vannak foglalkoztatva. 2013-ban 2 fő járt iskolarendszerű képzésbe, akik középfokú képesítést szereztek meg. Tavaly is részt vettek a kollégák a kötelezően előírt továbbképzéseken. A felsőfokú végzettségük 530 kreditpontot, a középfokú végzettségük 555 pontot szereztek, 14 fő zárta le az ötéves képzési időszakát. Minimálbért (98 000 Ft) kereső közalkalmazott 9 fő volt. A szakképzetteknek járó minimálbér (114 000 Ft) eléréséhez 68 fő kapott bérkiegészítést. Személyi bére 32 főnek volt. Az ÉNO-ban a Szociális foglalkoztatásban munkát végzők minimálbérben voltak foglalkoztatva.

Területi Gondozás

Étkeztetés

Az étkezést igénybe vevők száma az előző évhez képest tovább csökkent. A helyben fogyasztók vagy az ételt saját maguk által elvitt kliensek létszáma 273 főről **218 főre**, a lakásra szállított étkeztetésben részesülők létszáma 250 főről **237 főre** változott. A Területi Gondozás munkatársai 2013-ban havonta egyeztették az étlapot a Julienne Kft munkatársaival, és folyamatosan jelezték a minőségi kifogásokat is.

Az étkeztetést az ESZI három módon biztosítja:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel,
- házhoz szállítással.

Az ebéd házhoz szállítása gépkocsival történik, közvetlenül a főzőkonyháról. Az igénybe vevők menürendszer alapján saját maguknak választják ki az ebédet. Lehetőség van cukor és epekímélő diétás étkezésre is. Az Idősek Klubjába járó klubtagoknak is rendelkezésre áll a hétfégi étkeztetés. A klubok (havi váltásban) 8-12-óraig hétfégén is nyitva tartanak, így biztosítva az ebéd elvitelét.

Házi segítségnyújtás

Saját lakókörnyezetükben, területi gondozók segítségével biztosítja az ESZI az önálló életvitel fenntartását azok számára, akik szociálisan rászorultak, vagy akiknek egészségi állapota ezt indokolja.

A házi segítségnyújtás keretébe tartozó gyakoribb gondozási tevékenységek:

- folyamatos segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- gyógytorna,
- személyi és lakókörnyezeti higiéné kialakítása, megtartása,
- közreműködés az igénylő háztartási tevékenységekben,
- segítségnyújtás az igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásában,
- veszélyhelyzet kialakulásának megelőzése, veszélyhelyzet elhárítása,
- más szociális ellátásokhoz jutás segítése.

A leggyakrabban igényelt szolgáltatások: bevásárlás, gyógyszer kiváltás, gyógyszerek adagolása, vérnyomásmérés és vércukorszint ellenőrzés, fürdetés, ágyazás, ágyneműcsere, takarítás, etetés, csekkek feladása, egyéb ügyintézés, orvoshoz szállítás, kísérés.

A házi segítségnyújtást 2013-ban **164 fő** vette igénybe, a gyógytornát **645 alkalommal** vették igénybe. Nőtt azoknak a gondozottaknak a száma, akik naponta többszöri segítséget igényelnek mentális, fizikai állapotuk és koruk miatt (39 fő). 2013-ban bevezetésre került, hogy a késő délutáni, esti és hétfégi időpontokban is lehet gondozást igénybe venni.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

2013. július 1-től állami feladattá vált a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Az ESZI 2013. december 31-ig látta el ennek a szolgáltatásnak a működtetését, majd teljes körűen lezártuk és átadtuk a feladatellátást.

A XV. kerületben 2004 óta működik a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás. Ennek az ellátási formának a keretében biztosított - az ellátott segélyhívása esetén - az ügyeletes gondozó 30 percen belüli helyszínre érkezése. A helyszínen tapasztalt probléma megoldása érdekében szükséges intézkedéseket az ügyeletes gondozó megteszi. A jelzőkészülék működése hálózati telefonvonalhoz kötött, a diszpécsterszolgálatot a Body Guard látja el. Az ügyelet hétköznapi 16.00 órától másnap reggel 07.30 óráig, illetve hétfégén és ünnepnapokon 24 órán keresztül vehető igénybe. A december 31-i állapot szerint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban részesülők száma **64 fő** volt, az összes riasztások száma **42 alkalom** volt.

Gondozó Ház

A Gondozó Ház az újjalotai Nyugdíjasház épületében található, ahol 3 lakrészben végzik a gondozási feladatokat. Az átmeneti otthonban olyan 18. életévüket betöltött kerületi lakosok elhelyezése biztosítható, akik önmagukról átmenetileg nem képesek gondoskodni. Az ellátásnak feltétele, hogy az igénylő részben önálló legyen, ne igényeljen állandó egészségügyi ellátást, mivel ennek feltételei nem adóttak. Ez az átmeneti ellátási forma egy évig vehető igénybe, de indokolt esetben további egy évvel meghosszabbítható. A tavalyi év folyamán összesen **23 főt** láttunk el a Gondozó Házban, közülük 14 fő került ki a gondozásból:

- 1 fő egészségi állapota miatt kórházba került,
- 5 fő otthonába távozott,
- 8 fő végleges idősek otthoni elhelyezést kapott.

2013. december 31-i állapot szerint nem volt előjegyzési nyilvántartásba véve felvételi várakozó. Az igénybe vevők átlag nyugdíja nem érte el a havi 90.000 Ft-ot. Térítési díj elmaradás nem volt. 2013-ban 20 fő érdeklődött közepes és súlyos demens hozzátartozója elhelyezése iránt, valamint 7 fő érdeklődött tartós ágyban fekvő hozzátartozója elhelyezésének lehetőségéről. A Gondozó Ház jelenlegi környezeti adottsága miatt, ezeknek a kéréseknek nem tudtak eleget tenni. A lakószobák fürdőszobáinak felújítása megvalósult, így az ellátás minőségi színvonala javult, csak azokat a gondozottakat kell továbbra is a központi fürdőhelyiségbe kivinni, akik kerekesszékekkel közlekednek.

Idősek Klubja

A nappali ellátást nyújtó intézmények elsősorban a saját otthonukban élők részére biztosítanak lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére. Ez a gondozási forma elsősorban azoknak való, akik megőrizték járó és tájékozódó képességüket, el tudnak járni a klubba és onnan haza. Az idősek klubjának látogatása az ellátottak számára fontos napi programot jelent. Segít az elszigetelődés megelőzésében. Lehetőséget nyújt a társas kapcsolatok kialakítására (név- és születésnapok megünneplése, anyák napja, húsvéti, karácsonyi ünnepséget, jelmezes farsangi bál, táncos rendezvények). Nyílt napokat is szerveztek a klubok (csontkovács, jóga bemutató, életmód tanácsok, diétás tanácsok, egészségügyi szintfelmérés, ping-pong bajnokság). 2013-ban a nappali ellátásban részesülők létszáma **292 fő** volt, ebből 38 fő étkezett a klubokban. Lényeges változást jelentett, hogy a **7/2005. (IV.4) ök. rendelet módosításával**, 2013. február 1-től a nappali ellátásért fizetendő **térítési díj csökkent** (10 Ft/nap), amely a nappali ellátásban az igénybe vevők számának növekedéséhez vezetett.

Házi gyermekfelügyelet

2006 óta a Területi Gondozás biztosítja a házi gyermekfelügyeletet. A gondozó a család otthonában nyújt segítséget a gyerekeket felügyeletben és a gyerekek körüli teendők ellátásában. 2013. év folyamán **7 főt, 3 családot** láttak el. Ebből két család hármас ikrek ellátásában kért segítséget.

Egyéb szakmai tevékenység

- **Környezettanulmányok** készítése. 2013-ban **105 alkalommal** készítettek a munkatársak környezettanulmányt az ápolási díjak elbírálása, felülvizsgálata során a Szociális és Egészségügyi Osztály felkérésére.
- A Területi Gondozás munkatársai havi rendszerességgel belső **továbbképzésen, szupervízió**n vettek részt, melyet a Családsegítő pszichológus és mentálhigiénikus munkatársai tartottak.
- A 7/2005. (IV.4) ök. rendelet módosításával bevezetésre került a **klubtagsági kártya**, ami lehetővé tette a teljes átjárhatóságot az idősek klubjai által nyújtott programok tekintetében.

- **Együttműködési megállapodás** jött létre a Csokonai Művelődési Központtal, így kedvezményesen vehetnek igénybe esetenként kulturális programokat azok az idősök, akik klubtagsági kártyával rendelkeznek valamelyik idősök klubjában.
- Elindult a „**Levendula - Az aktív idősödés gyógyító programja**” elnevezésű projekt, amely az idősöket szólítja meg minél szélesebb, kerületi szinten.
- A Területi Gondozás és a Csokonai Művelődési Központ közös szervezésében megrendezésre került 2013. szeptemberben „**Harmadik életkezdet konferencia az idősökért**”.
- A XV. kerületi Önkormányzat 2013. júniusban csatlakozott a **60+ programhoz**. Majd 2013. szeptember közepén megalakult a kerületben az **Idősügyi Tanács**, melynek munkájában aktívan részt vesznek a Területi Gondozás munkatársai és az ESZI szolgáltatásait igénybe vevő idősök is.
- Elindult „**Egy klub - egy iskola**” program, amely a generációk együttműködésére támaszkodik. Ennek keretében lehetőség lesz a középiskolások körében az 50 óra önkéntes közösségi munka megszervezésére.
- A „**Van sütnivalónk - Generációk tortája vetélkedő**” kerületi rendezvényen részt vett a Területi Gondozás idősök klubjainak 3 csapata is. Az ünnepélyes eredményhirdetés az Idősök Világnapján, a Csokonai Művelődési Központban volt.
- Tavaly az Arany János utcai Idősök Klubja fennállásának 25. évfordulóját, a Klebelsberg Kunó utcai Idősök Klubja a 40. évfordulóját ünnepelte.
- 2013. októbertől az Életképek kerületi újságban **60+ melléklet** jelenik meg. Ebben rendszeresen jelennek meg információk a Területi Gondozás tevékenységéről.
- Az ESZI **honlapján** folyamatosan elérhetőek a Területi Gondozás szolgáltatásairól az információk és egyéb hasznos tanácsok az idősökkel való foglalkozáshoz.

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az ÉNO 2013-ban, a 251 munkanapból, **247 munkanapon** nyújtott folyamatos ellátást összesen 2470 órában. Az ellátottak éves **forgalma 7197 fő**, akik közül 5051 fő részesült a nappali ellátás mellett szociális foglalkoztatásban is.

Az egység kihasználtsága:

90%, a nappali ellátást naponta igénybevevők száma alapján. Az igénybe vevők egészségi állapotából, valamint szociális helyzetéből adódóan nem érhető el magasabb kihasználtság. A hiányzások általában az egyéb családi programok miatt adódnak, ez azt jelzi, hogy erős a családi kohézió. Az egészségi állapot megőrzése a családnak és az intézménynek közös érdeke. A prevenció érdekében végzett munka, a szűrővizsgálatokon való részvétel megszervezése, az egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés segítése, az üzemorvosi jelenlét eredményezi, hogy a betegségből adódó hiányzások száma elenyésző, csupán néhány százalék.

Ellátotti létszám:

Az engedélyezett ellátotti létszám 2013-ban 32 fő, ezt meghaladva a nappali ellátásban **36 fő** részesült összességében. Az ellátási évben megszűnt az intézményi jogviszonya 2 főnek. Közülük 1 fő a befogadó csoport szolgáltatásait veszi igénybe. Új megállapodás 2 fő klienssel jött létre. Az igénybe vevők **átlag életkora 33 év**. Az ellátási igényüket jelzőkről várólista készült, a várakozók száma 2013. december 31-én 9 fő volt.

Alternatív szolgáltatásunkat - a Befogadó csoportot - 8 fő vette igénybe az év során, közülük 4 fő folyamatosan.

A dolgozók mentálhigiénés egészségének megőrzése, képzések:

A magas szakmai színvonalú szakmai munka érdekében kiemelkedően fontos a munkatársak fizikai, mentális és lelki egészségének megőrzése. A fogyatékkal élők nappali ellátása

multidiszciplináris megközelítést igényel. Ennek érdekében havonta **team üléseket** és szakember bevonásával **szervezetfejlesztést** végeztek. A munkatársak a jövőkép és a szolgáltatás tervezési stratégia kialakításának érdekében 3 napos csapatépítő tréningen vettek részt szupervízor irányításával. Paradigmaváltásként jelentkezett, hogy az ÉNO aktívan bekapcsolódott a kerület kulturális életébe is. Több **szakmai konferencián** is képviseltette magát az intézmény, elsősorban a szociális foglalkoztatás átalakítása és a rokkant ellátások változásainak megismerése témakörben.

Nyilvántartási és jogszabályi kötelezettségek:

Az elmúlt évben is naprakészen vezették a nappali ellátás és az intézményen belüli Szociális foglalkoztatás kötelezően vezetendő dokumentációját. A szakmai team felülvizsgálta és elkezdte a Szakmai Program és a Szociális foglalkoztatás Szakmai Programjának átdolgozását. Kidolgozásra kerültek az egyéni gondozási tervek és az egyéni foglalkoztatási tervek. Az NRSZH számára előkészítették a szociális foglalkoztatási alkalmassági vizsgálat anyagát. Aktualizálták a megállapodásokat, munkaszerződéseket. Adatokat szolgáltatott az ESZI és a fenntartó, valamint a központi nyilvántartási rendszer, a KENYSZI számára. Gyógypedagógiai fejlesztéseket biztosítottak egyéni és kiscsoportos formában. A törvényi előírás szerinti feladatok ellátása mellett, működtették a Befogadó csoportot, mint alternatív szociális szolgáltatást. Teljesítették a Munkatervükben rögzített feladatokat. Szocioterápiás csoportjukban fejlesztési lehetőséget biztosítanak klienseik számára, személyre szabottan, fizikai, pszichés és mentális állapotuknak megfelelően, valamint az arra alkalmasakat, felkészítették a munkavállalásra.

Főbb szakmai programok:

Szabadidős, művészeti és sport programok

- havonta rendeztek nyílt klubdelutánokat, ahol minden fogyatékkal élő és ép érdeklődőt szívesen láttak,
- a családi összetartozást és a nappali ellátással való együttműködés erősítését szolgálta a Családi Nap rendezvény,
- a XV. kerületi Önkormányzat támogatásával részt vettek a kecskeméti Repülőnapon és a Magyar Labdarúgó-válogatott egyik mérkőzésén,
- 3 napos rekreációs programot szerveztek a cserkeszőlői gyógyfürdőbe,
- kirándulást szerveztek a magyar építészeti örökség ritkaságainak felfedezésére: ozorai reneszánsz kiskastélyba és a detki klasszicista kastélyba,
- műhelymunka keretében néptánc oktatást és tematikus tánc tábort szerveztek,
- a MSOSZE szolnoki gála műsorán társastánc produkcióval és a Figura tánccsoport néptáncaival szerepeltek,
- részt vettek a „Kihívás Elfogadva!” Országos Kulturális Fesztiválon, az Országos Ipar- és Képzőművészeti kiállításon, Kecskeméten,
- az Óbudai Rehab Kupán a sportban tehetséges ellátottak szép eredménnyel szerepeltek,
- a kerületi Bowling-versenyen csapattal és egyéni versenyzőkkel indultak, a tánccsoport fellépése a nyitókép része volt,
- 4 napos túra tábort szerveztek a soproni hegységbe,
- népszerűsítették a kerékpáros közlekedést, alapvető közlekedési és balesetvédelmi előadásokat tartottak,
- Mikulás ünnepségüket integrált formában a Bethlen Gábor Szakközépiskolában tartották,
- a családoknak Adventi délutánt szerveztek.

Egyéb szakmai tevékenység

- szülőtréning keretében a jövőképtervezéshez nyújtottak segítséget a családok számára, felkeresték az ikladi Szederfa Otthont,
- megünneptették az ÉNO fennállásának 25. évfordulóját,
- társszervezőként voltak jelen a Terézvárosi ÉNO 20. születésnap rendezvény sorozatán,
- mint jó gyakorlat, mutatkoztak be a Türr István Képző- és Kutató Intézet esélyegyenlőséggel foglalkozó szakmai konferenciáján,
- elkezdték a közösségi munka érdekében történő együttműködést a Bethlen Gábor Szakközépiskolával,
- az ESZA típusú tevékenységek II. ütemében valósult meg gyógynövény termelői szakképzésük, mely során a képzés elméleti és gyakorlati része a Ipomoea Bt. szervezésében történt. Az ÉNO-ba járók közül 13 fiatal kapott első szakmájáról tanúsítvány. A gyakorlati képzés részeként kialakításra került egy levendula kert is a belső udvaron.

Együttműködés civil szervezetekkel, egyházakkal, a nyilvánossággal

- Budapesten első alkalommal került megrendezésre a „Művészettel az esélyegyenlőségért!” Fővárosi Kulturális Fesztivál fogyatékkal élők számára,
- 1 hét táborozás Lentiben, az Őrség tájegység megismerése és felkészítés az integrált Hittan táborra,
- 5 nap integrált Hittan tábor - épek részvételével - a Regens Wágner Alapítvány Balatonmáriafürdőn található vendégházában,
- Az ESZA tevékenységek III. ütemében aktív közreműködői voltak a „Vegyük birtokba a Spirálházat!” rendezvénynek,
- a Boldog Salkaházi Sára Plébániával közösen Adventi koncertet szerveztek a kerület lakossága számára,
- a Magyar Televízió Esély című műsorában kétszer szerepeltek, innovatív programjaikkal, több alkalommal szerepeltek a kerületi televízióban és újságokban is.

Hatékonyság növelése:

A kliensek egyedi igényeinek előtérbe helyezése érdekében: Folyamatosan figyelemmel kísérik a komplex rehabilitációs vizsgálat iránti igényeket és a foglalkoztatási alkalmassági vizsgálat iránti igényeket, azokat előkészítik és mentorálják az NRSZH felé. Segítik a rokkant ellátás igénybevételére történő átállást a rokkantsági járadék helyett. Működtetik a Befogadó csoportot. Civil kapcsolatok révén bővítették a kliensek választási lehetőségeit képességeik fejlesztésére.

Társadalmi kirekesztődés megelőzése: Programjaik során törekedtek a többségi társadalmi részvétel megteremtésére, prioritást kapott az integrált programot szervezése. Több helyen tartottak érzékenyítő előadást, tréninget. A HEP konferencián, bemutatták szolgáltatásukat, mint jó gyakorlatot. Fejlesztették honlapjukat.

Foglalkoztatási mutatók növelése: Immár negyedik éve működtetik az intézményen belüli Szociális foglalkoztatást, munka-rehabilitáció és fejlesztő - felkészítés formájában. 2013-ban **21275 feladatmutatóra** kaptak pályázati finanszírozást, ami 15.828.600,- Ft támogatást jelentett a foglalkoztatás számára. A ténylegesen teljesített feladatmutatójuk: 22726. A bevételek visszaforgatása mellett a túlteljesített feladatmutató ellenére is, elég volt a támogatás a foglalkoztatás összes kiadásának fedezésére. A **Szociális foglalkoztatás** által érintett **25 fő** középfokban értelmi fogyatékos személy napi 4 illetve 6 órában végezte munkáját. A Szociális foglalkoztatás során előállított termékekből származó **éves bevétel 1.280.612,- Ft** volt. Az összeg teljes egészében a Szociális foglalkoztatás céljára fordított vissza, nyersanyagra és kísértékű tárgyi eszköz vásárlására.

Együttműködés a foglalkoztatás és az értékesítés tekintetében:

C&A Ruházati Áruház, Uzsoki Kórház, Evangélikus Egyház, Palota-15 Kft., Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola, László Gyula Gimnázium és Általános Iskola, Bethlen Gábor Közlekedési és Közgazdasági Szakközépiskola, Újpalotai Vásárcsarnok.

Kapcsolat a képző intézményekkel:

2013-ban is terepintézménye maradtak az ELTE BGGYTF karának, valamint a szociális munkás és a szociális ápoló gondozó szakképzéseknek. Összesen **6 fő hallgató** teljesítette náluk összefüggő szakmai gyakorlatát. Vendégül látták a darmstadti Evangélikus Egyetem szociális munkás hallgatóit.

Önkéntes munka befogadása:

A szakmai programok során építenek az önkéntesek szerepvállalására. Tavaly **4 fő önkéntes** támogatta folyamatosan szakmai programjaikat. Lépéseket tettek a közösségi munka bevezetésének előkészítésére. A Bethlen Gábor Szakközépiskolában, decemberben a közösségi munkában érintett osztályok számára érzékenyítő tréninget tartottak.

Pályázati források felhasználása:

Folyamatosan figyelik a pályázati lehetőségeket. A Zsókvár utcai város-rehabilitáció III. ütemének akcióterületére tervezett ESZA típusú tevékenységek, közösségfejlesztő programjainak lebonyolításába bekapcsolódtak.

Fejlesztő Gondozó Központ

Ellátottak létszámának alakulása: Intézményi jogviszony létesült 1 fővel, intézményi jogviszonya megszűnt 1 főnek. Az intézménybe járók létszáma a december 31-i állapot szerint **38 fő** volt.

Fogyatékosok nappali ellátásában és fejlesztő nevelés-oktatásban résztvevők (6-23éves korig) létszáma 19-20 fő. Fogyatékosok nappali ellátásában részt vevők (23-kortól) létszáma 19 fő.

FEJLESZTŐ GONDOZÓ KÖZPONT IGÉNYBE VEVŐK LAKÓHELY SZERINTI MEGOSZTLÁSA (FŐ) 2013. év	
Település neve	Igénybe vevők létszáma
Csörög	1
Dunakeszi	1
Órbottyán	1
Göd	1
Bp. IV. kerület	4
Bp. VII. kerület	1
Bp. VIII. kerület	1
Bp. X. kerület	1
Bp. XIII. kerület	1
Bp. XIV. kerület	4
Bp. XV. kerület	18
Bp. XIX. Kerület	1
Bp. XVI. kerület	3
Összesen	38

Forrás: FENO, 2014

A megváltozott oktatási feladatellátás, a pedagógiai szakmai tevékenység átszervezése

A 2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről alapján, köznevelési alapfeladatot (fejlesztő nevelés-oktatás), kizárólag köznevelési intézmény láthat el. A Fejlesztő Gondozó Központ ennek értelmében 2013. február 1-től az addig általa ellátott feladatot, az ahhoz tartozó szakmai létszámmal (6 fő) együtt átadta a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Száraznád Általános Iskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola és Fejlesztő Nevelés - Oktatást Végző Iskolának (5 fő), illetve a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XV. kerületi Tagintézményének (1 fő). Átadó és átvévo felek megegyeztek abban, hogy markáns változás 2013. szeptembertől várható, biztosítva ezzel az ellátottak folyamatos, zökkenőmentes ellátását. Az ESZI és a KLIK között 2013. május - július hónapokban lezajlott egyeztető megbeszéléseken meghatározásra került az egyes területek törvényességi keretein belül, a feladatellátáshoz szükséges szakember létszáma. A mindennapok szervezésénél figyelembe kellett venni az egyes ágazati sajátosságokat (szociális, köznevelés), amit kizárólag folyamatos egyeztetéssel, az információk pontos átadásával lehetett megvalósítani. Az együttműködés kezdetben nem volt zökkenőmentes, de az idő előrehaladtával egyre gördülékenyebben folyt.

Az ellátottak fejlesztése, képzése továbbra is a szakemberek által szeptemberben összeállított, egyénre szabott, komplex, sérülésspecifikus fejlesztő programok szerint valósult meg. A tanköteles korúak fejlesztő nevelés-oktatása a FENO-ban, mint a Száraznád Iskola telephelyén valósul meg délelőtt 8-12 óráig. Az új struktúrához való alkalmazkodás mellett a szakmai munkában továbbra is az a legfontosabb szempont, hogy a meglévő képességekhez és készségekhez igazodó legnagyobb önállóság elérése, az életminőség és a társadalmi integráció erősítése valósuljon meg. A két intézmény közötti kapcsolattartás folyamatos egyeztetést, a felmerülő kérdések hatékony, szakszerű megoldását, közös megbeszéléseket jelentette. Mivel az egyes ágazati törvények, rendeletek más-más működési dokumentumokat határoznak meg, ehhez folyamatosan alkalmazkodni kellett. A mindennapok ritmusát biztonsággal szolgáló dokumentumok, tervek, (napirend, órarend, egyéni és csoportos fejlesztési tervek) időben átalakításra kerültek.

A nappali ellátás szakmai tevékenysége

A FENO felnőtt ellátottjai alkotják az első generációját azon súlyosan, halmozottan sérült embereknek, akik, fogyatékosok nappali ellátásában részesülnek. A kliensek sajátosságai közé tartoznak a társulási pszichés problémák erősödése, a fizikai állapot hanyatlása, a gondviselők, szülők erőteljes idősödése. A három felnőtt csoportban a foglalkozások menetét az életkori sajátosságokhoz, az egyéni képességekhez igazodóan tervezték és valósították meg. Az ellátottak fejlődésére, aktuális állapotának nyomon követésére használt eszközeiket, módszereiket részben aktualizálták, részben pedig bővítették.

- TARC fejlődésdiagnosztikai felmérőlap felvételének időpontja május lett.
- A megfigyelési időszak elemeinek konkretizálása (viselkedési elemek, reakció idő).
- A szülővel történő, fejlesztésre irányuló beszélgetés idejének, helyszínének normalizálása.
- A félévi felmérőlap aktualizálása, egyes fejlesztési területek részletezése.

Két alkalommal volt az intézményben ortopéd, illetve fogászati szakorvosi vizsgálat. A szakorvosok által felírt, javasolt segédeszközök kiválasztásában (kerekeszék), elkészítésében és beszerzésében (mintavétel gipsszel, próbák, ahhoz tartozó korrigálás, és a kész eszköz átvétele) folyamatosan segítséget nyújtottak a szülőknek. Az egyéb kezelések, további eszközök, információk elérésének megkönnyítése érdekében összeállítottak egy információs lapot, ami bármikor elérhető a szülők számára. Az évszakokhoz, hagyományokhoz kötődően szervezték meg a szabadidős és egyéb programjainkat:

Január: pótszilveszteri buli

Február: farsang, fogászati szűrővizsgálat

Március: Március 15.-i ünnep, FENO születésnap, ortopéd szakorvosi vizsgálat, Húsvét

Április: Föld napja, szülői értekezlet

Május: Anyák napi ünnepség, Gyermeknap, Csikipók bohóctársulat műsora, Konferencia, Májusfaállítás

Június: tábor Bogácson

Szeptember: Bowling-bajnokság, szülői értekezlet

Október: egész napos kirándulás (Rex-kutyaotthon), szakorvosi vizsgálatok

November: nyílt napok, „Fordított nap”, „Mesék napja”

December: Mikulás ünnepség, Karácsonyi ünnepség

Egyéb szakmai tevékenység

- A súlyosan, halmozottan sérült embereket érintő társadalmi és törvényi változásokkal foglalkozott a **”Honnan, hová?”** címmel megrendezett **konferencia**, melyre az ország távoli részein működő szervezetek képviselői is eljöttek. A folyamatosan zajló jogszabályi változások alapvetően befolyásolják a fogyatékos személyek, illetve az őket segítő szűkebb vagy tágabb környezet mindennapjait. A konferencia célja az volt, hogy átfogó képet kapjanak a résztvevők a jelen helyzetről, információkat osszanak meg egymással és közös erővel próbáljanak megoldásokat keresni az egyes megváltozott feladatok megoldására.
- A FENO is részt vett a XV. kerületi ÉNO és a Speciális Művészeti Műhely szervezésében megrendezett **Fővárosi Kulturális Találkozó**n, ahol a súlyosan, halmozottan sérült embereket képviselte 2 gyermek, 2 fiatal és segítők közreműködésével elő adott modern kerekesszékes tánccal.
- Szeptemberben közös együttműködéssel elindult az ÉNO és FENO kórusa, aminek az együtt éneklés, a közösen átélt jó hangulat megteremtése volt acélja. Ezen felül az együtt eltöltött idő alatt egy olyan műsor született, amivel decemberben felléptek az Újpalotai Boldog Salkaházi Sára Katolikus Templom **Adventi Koncertjén**.
- 2013-ban is folyamatosan elősegítették, hogy a nem kerületi lakosú ellátottak esetében **együttműködési megállapodás** jöjjön létre a helyi fenntartó és az ellátott lakóhelye szerinti önkormányzat között.
- **Pályázatokon** való részvétel a Gondoskodás Gyermekünkért Alapítvánnyal partnerségben.
- A FENO-ban az ELTE - Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Karáról részben összefüggő, részben heti bontásban **15 gyógypedagógus hallgató** teljesítette gyakorlatát.
- A munkatársak számos **szakmai rendezvényen** illetve **képzésen** vettek részt: Kerekesszékes életmód oktatása a rehabilitációban, Gyakorlati Szakmai Műhely-ELTE, MUFTI Együttgondolkodó Nap, „Harmadik életkezdet” Időügyi Konferencia, Esélyegyenlőségi workshop, Kora Gyermekkori Intervenció Komplexitása Szakmai Konferencia - ÉTA, Áldozatsegítő Program fórumai, az ÉNO és a Területi Gondozás születésnapi rendezvényei, gyógypedagógiai asszisztensi képzés, kreditpontos képzések.

A törvénynek való megfelelés átmenetileg több alkalommal is megnehezítette az intézmény működését. Az iskolai időszak szakember igénye a mai napig nem rendeződött. Ez kihat a szociális terület működésére is, hiszen az adottságok miatt a két területet továbbra sem lehet élesen elválasztani egymástól. Váratlan helyzetben vezetői döntést továbbra is a FENO egységvezetője tud hozni az oktatási időszakban is. Ez a tény a felelősségvállalás szempontjából könnyen vitás helyzetek kialakulásához vezethet.

FIÓKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ

A Központ tevékenységének célja elsődlegesen a gyermekek testi, lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése. A szakemberek a veszélyeztetettség megelőzése, és a már kialakult veszélyeztetettség enyhítése, illetve megszüntetése érdekében végzik a mindennapi munkát. Kiemelt feladat a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy átmeneti nevelésbe vett gyermek családba történő visszahelyezésének elősegítése, valamint átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek, vagy fiatal felnőtt utógondozásának biztosítása, illetve annak elősegítése. A FIÓKA munkájának legjelentősebb eleme 2013-ban is az **egyéni esetkezelés** volt, vagyis az intézményt önként felkereső, vagy a jelzőrendszer, illetve a hatóságok által jelzett gondokkal küszködő gyerekek családjával való foglalkozás. A gondozott gyerekszám **1376 fő**, lényegében változatlan az előző évihez képest. A gondozott családok száma valamivel kevesebb, mint az előző időszakban. Változatlanul jellemző, hogy sokproblémás, nehezen segíthető, gondokkal küzdő gyerekek és családjaik kerülnek a FIÓKA-ba, akikkel vagy nagyon nehézkes az együttműködés vagy szinte reménytelen helyzetűek, ezért nehezen támogathatók.

A FIÓKA 2013-ban **3642 levelet kapott** és **2992 levelet írt** az egyes gyerekek érdekében, illetve ügyében. 2013-ban **21 esetben** tartott ügynevezett **esetkonferenciát** (melyekben 19 család, illetve 22 gyerek volt érintett). A FIÓKA-val együttműködő jelzőrendszeri tagokkal, illetve csoportokkal időről időre ügynevezett **szakmaközi megbeszélésen** találkoztak, hogy valamely problémacsoportról szakmai megbeszélést folytassanak. Ilyen megbeszélésre 2013-ban **14 alkalommal** került sor. Olyan szakmaközi megbeszélés is volt egy alkalommal, melyen a védőnőkkel beszélgettek szakmai kérdésekről, de nem a FIÓKA hívta össze, hanem vendégként jelentek meg a védőnők rendszeres belső megbeszélésén. Az egyes gyerekek érdekében a szociális munkások rendszeresen jártak óvodákba, iskolákba tárgyalásokra, esetkonzultációkra, a hatóságok által összehívott tárgyalásokra. A terület gyerekekkel foglalkozó szakembereit, illetve a gyerekek ügyében kompetens döntéshozóit az elmúlt év során egyszer az ún. „**Éves tanácskozáson**” ültették össze közös egyeztetésre, ahol a területben fellelhető problémák kerültek átbeszélésre.

Családgondozás

Az alapellátás keretén belül nyújtottak segítséget azoknak a családoknak, gyermekeknek, akik a Központ szolgáltatásait önként vették igénybe. 2013-ban **1101 gyermeket** és családjukat gondozták **alapellátásban**. Ennek keretében felvilágosítást, tanácsot adtak az igénybe vehető - gyermekekkel kapcsolatos - ellátásokról, támogatásokról, szabadidős programokról. A segítő kapcsolatban terápiás jellegű segítséget kínáltak nehézségeik megoldásában, illetve tanácsot adtak konkrét problémáikban. Szükség szerinti rendszerességgel otthonukban látogatták meg a családokat. Közreműködtek az átmeneti gondozás (pl. gyermekek, ill. családok átmeneti otthona) igénybevételében. Kirendelt családgondozás keretében, hatósági végzés alapján nyújtottak segítséget azon családok számára, amelyek az önkéntes együttműködés keretében nem tudták, vagy nem akarták a gyermekeiket veszélyeztető gondjaikat megoldani. 2013-ban **védelembé vételre 78** gyermek esetében került sor. Ez a szám lényegesen alacsonyabb az előző évinél, mivel az 50 óránál többet, igazolatlanul hiányzó 16 éven felüliek automatikus védelembé vételére vonatkozó jogszabályi előírás megszűnt. A szociális munkások részt vettek a hatóság által összehívott tárgyalásokon, és a családokkal közösen egyéni gondozási-nevelési tervet készítettek, melynek segítségével konkrét feladatok és határidők kitűzésével tették hatékonyabbá a közös munkát. Folyamatosan együttműködtek a gyermekeket ellátó egészségügyi, oktatási, nevelési intézményekkel. Szüleiktől **kiemelve, szakellátásban** nevelkedő **192 gyermek** ügyében 128 családnak nyújtottak segítséget annak érdekében, hogy a gyermek(ek) visszafogadására alkalmassá és képessé váljanak. Ennek során ún. hazagondozási tervet készítettek, melyben kijelölték az

elérni kívánt célokat, az azok elérését segítő feladatokat, melyek teljesítésében segítettek klienseiket, majd félévenként értékelték az elvégzett munkát. Az **utógondozás** keretén belül 5 családból **5 gyerekeknek** nyújtottak támogatást. Ők családjukba visszakerült gyermekek, akik a visszailleszkedéshez kaptak segítséget. Ez a szám is lényegesen alacsonyabb a megelőző événél, azaz 2013-ban sokkal kevesebb gyerek került haza, mint 2012-ben.

Kapcsolat a családok, illetve a gyerekek átmeneti otthonaival

A családok átmeneti otthonába a szülő(k) kérésére kerülhetnek be családok. Azokban az esetekben, amikor egy felvétel előtt álló családdal már kapcsolatban áll a FIÓKA, akkor a helyzetükről, életkörülményeikről tájékoztatást tud nyújtani az intézmény a fogadó szervezet számára. A legnagyobb számban a kerületünkben lévő **Szociális és Rehabilitációs Alapítvány** fogadja a XV. kerületi családokat. 2013-ban több más szervezet, település is biztosított elhelyezést kerületi családok részére:

- BMSZKI Átmeneti Szálló és Szobabérlok Háza,
- BMSZKI Anya - Gyermekek Krízis Szállója, Rákosszegpark-i Családok Átmeneti Otthona,
- Diósd,
- Érd,
- Erdőkertes,
- Gödöllő,
- III. kerület,
- IV. kerület,
- Menedék,
- Menedékház,
- Mosonmagyaróvár,
- Pápa,
- VI. kerület,
- XI. kerület,
- XIII. kerület,
- XIV. kerület,
- XVII. kerület,
- XX. kerület,
- XXI. kerület.

A gyermekek átmeneti otthona a szülők kérésére azokat a gyerekeket fogadja, akiknek családjában átmeneti nehézségek adódnak és bizonyos időszakra a család nem tudja vállalni a gyerek(ek) ellátását. A XV. kerületnek együttműködési megállapodása van a IV. kerületben levő **Aranyhíd Gyermekek Átmeneti Otthonával**, amely így szükség esetén fogadja azokat a gyerekeket, akiknek ilyen ellátás igénybevitelére van szükségük. A 2013-as évben **28 gyerek** került az „Aranyhídba” (1 gyerek kétszer is volt benn az év során). Ez az ellátási forma a legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei miatt vált szükségessé.

Speciális szolgáltatások

- A *készenléti szolgálat* keretében 2013-ban **126 alkalommal** végeztek szakmai tevékenységet (egy hétvégi alkalommal szükség volt az ügyeletes szociális munkás személyes részvételére, de a legtöbb esetben elegendő volt a telefonos segítségnyújtás).
- A *kapcsolattartási ügyelet* keretében **78 kapcsolattartás** lebonyolításában vettek részt (13 család ügyében).
- A *kórházi szociális munka* keretében **28 ügyben** dolgoztak együtt kórházzal.
- Az *utcai és lakótelepi szociális munka* tekintetében évek óta **szabadidős programokat** biztosítanak a kallódó gyerekek részére, hogy minél kevesebb időt

töltsenek az utcán tartalmatlanul. A tanévhez kötődő péntek délutáni klubokon kívül a nyári hónapokban ugyanezt a célt szolgálják a „nyári kószálások”.

Gyerekklub

Rendszeresen nyitott, bárki által látogatható gyerekklub működik. A tanév alatt a klubok **pénteken délutánonként**, előre megtervezett program szerint másfél órás időtartamban zajlanak. A gyerekklubok 2013 júniusáig az „Újhelyen” kerültek megvalósításra. Szeptembertől kifejezetten a gyerekek igényeihez igazodva visszavitték a gyéren látogatott klubokat a Kolozsvár utcai épületbe. Azt tapasztalták, hogy a klubokat látogató gyermekek száma azonnal sokszorosára nőtt. A Harcművészek a Gyermekekért Alapítvány 2012. januártól ingyenes harcművészeti szakkört működtet a FIÓKÁ-ban. Ez a foglalkozás 2013-ban is nagyon népszerű volt a gyerekek körében.

Nyári kószálások

2013 nyarán is megszervezték a nyári szabadidős programot, a „nyári kószálások”-at. Cél volt a program nyújtotta élményen felül, a szociális kompetenciák fejlesztése: hozzászoktatni a gyerekeket a közlekedéshez, egymás tiszteletben tartásához, hogy hogyan kell egy programot kiválasztani, előkészíteni, utána feldolgozni. A kirándulásokat a FIÓKA munkatársai szervezték és bonyolították, a gyerekek részvétele természetesen ingyenes volt. A megvalósult programokat a klubos gyerekek igényei, kívánságai alapján állították össze. A kószálások során a gyerekek bőséges uzsonnát kaptak. Indulás előtt minden alkalommal megbeszélés volt, visszaérkezéskor minden egyes gyerek viselkedését értékelőlapon értékelték maguk a gyerekek. Ez alapján döntött el, kik vehettek részt az augusztus végi „jutalom” programon, ami egész napos izgalmas és mozgalmas élményt nyújtott az Exbox Action Kalandparkban.

Egyéb szakmai szolgáltatások

A gyerekekkel (és családjaikkal) való szociális segítő munka kiegészítője a pszichológiai segítségnyújtás, a jogi tanácsadás, illetve a fejlesztés.

A pszichológusok tevékenysége

A pszichológusok tanácsadást, rövid terápiát, konzultációs beszélgetéseket folytatnak gyerekekkel, szüleikkel külön-külön, vagy együtt. A terápiás titok megtartása mellett a pszichológusok folyamatosan konzultálnak az érintett családokkal foglalkozó szociális munkásokkal. 2013-ban **477 alkalommal** fogadták a pszichológusok a klienseket. Ez a szám 17%-al magasabb az előző évinél (407).

Jogász tevékenysége

Jogi tanácsadás keretében többféle jogi tevékenység zajlik az intézményben. A jogász egyrészt a szociális munkásokat segíti jogi tanáccsal a kliensek ügyeinek vitelében, valamint a családok tagjai személyesen is konzultálhatnak vele. 2013-ban jogi tanácsadásban **202 alkalommal** találkozott klienssel. Ezáltal **101 család** részesült ebben a szolgáltatásban.

Fejlesztők tevékenysége

2013-ban **45 fejlesztésre** szoruló gyerekekkel foglalkoztak rendszeresen a fejlesztőpedagógusok. A fejlesztés minősége és mélysége megváltozott, ami megmutatkozik egyrészt az egy gyerekre fordított alkalmak számának növekedésében (több gyerek jár heti több alkalommal), valamint a fejlesztés irányának megváltozásában. A gyerekek a legtöbb segítséget napi tanulási problémáik megoldásához igénylik, de a fejlesztést többnyire az alapoktól kell kezdeni. Az esetek többségében a tanulási alpműveletek (olvasás, helyesírás, számolás) nagyon hiányosak. Tovább nehezíti a haladást a szegényes szókincs. Ezek a halmozott problémák abból adódnak, hogy a gyerekek sokszor már az órákon nem értik a hallottakat és az otthoni információszerzés is nehezített. A fejlesztőpedagógusok munkája sok magántanuló számára az utolsó esélyt jelenti arra, hogy tanulmányaik ne szakadjanak meg.

Munkatársak képzése

A szociális segítő munka végzéséhez feltétlenül szükség van képzésekre, szupervízióra, illetve szervezetfejlesztésre. 2013-ban is fokozott figyelmet fordítottak a munkatársak szakmai tudásának és ismereteinek bővítésére, illetve az aktuális változások és elvárások szerinti fejlesztésére. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény változásainak hatályba lépése ezt különösen indokoltá tették. Szakmai konferenciákon, tanfolyamokon és tanácskozásokon elsősorban a törvény által előírt kötelezően teljesítendő **kreditpontos képzéseken** volt alkalmuk részt venni. A **szupervízió**, mint szakmai fejlődést célzó beavatkozás szintén a munkatársak képzésének körébe tartozik, bár formáját tekintve eltérő keretekkel rendelkezik a hagyományos oktatáshoz képest. A szociális munkás és a kliens kapcsolatával foglalkozik, a szakmai kontroll egyik legfőbb eszköze, és védelmet jelent a szociális munkások burn-outjával szemben. Segíti a szakembert, hogy jobban megértse a klienst és az interakciók dinamikáját. Elmondható, hogy a munkatársak **csak korlátozott mértékben** tudtak szupervíziós üléseken részt venni.

Terepgyakorlatok

2013-ban **3 fő** felsőoktatásból érkező hallgatót fogadtak hosszabb-rövidebb időtartamú terepgyakorlatra.

Újpalotai Családsegítő Szolgálat

Tevékenységeinek fő célja, hogy a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtson szolgáltatásokat. Az Újpalotai Családsegítő Szolgálat **szociális munkásait** felkereső egyének és családok 2013-ban **12180 alkalommal** vették igénybe a különböző tanácsadásokat, segítő kapcsolatokat. Az elmúlt évben a szociális munkások **865 személlyel** illetve **családdal** dolgoztak hosszabb együttműködés keretében. Az igénybe vevők korosztályi megoszlását vizsgálva elmondható, hogy a családgondozás fókuszában továbbra is az aktívkorú lakosság áll. A családokat aktuális problémáik megoldásához sok esetben elegendő volt a megfelelő információkkal segíteni, illetve a szükséges ügyintézésben segítségükre lenni. Az egyéni esetkezelések során, az élethelyzet javítása érdekében szinte minden megállapodásnak része volt a sok problémára fókuszáló komplex esetmenedzselés, vagy a kerületben működő más segítő szervezetekkel való együttműködés. Az előző évekhez hasonlóan, a kerületben kialakított jelzőrendszer működtetése a lakossággal, az oktatási és segítő intézményekkel is folyamatos együttműködést igényelt. Folytatódott a Zsókavár utcai akcióterület II. és III. ütemű fejlesztése keretében lebonyolított ESZA típusú tevékenységek megvalósítása (klubfoglalkozások, nyári tábor).

Az egyéni esetkezelés mellett továbbra is a szakmai munka jelentős része volt a **csoportokkal végzett szociális munka**, 2013-ban **687 fővel** dolgoztak csoportban:

- Együttjátzó klub,
- Változás Klub/Kamasz Klub,
- Boszorkánykonyha,
- Találka Klub,
- Tea Ház,
- Háztartás Klub,
- Családi Klub,
- Cseverészde,
- Álláskereső tréning,
- Kanga Klub,
- Közösségépítő nyári tábor,

- Húsvéti, Karácsonyi kézművesnapok.

Szolgáltatások

A különböző szolgáltatásokat, pl. fénymásolás, adományosztás **815 alkalommal** igényelték. A *Ruhabörzét* **180 fő** vette igénybe.

Speciális tanácsadások

Az előző évekhez hasonlóan a *Jogi tanácsadást* az év folyamán változatlanul nagy számban, **659 fő** kereste fel. A *Mentálhigiénés tanácsadást* igénylőknél tovább erősödött, hogy elsősorban párkapcsolati problémákkal vették igénybe a szolgáltatást. A *Pár- és családkonzultáció* a teljes kapacitás kihasználással működött. A konzultáció a családi kapcsolatokban interakciók, kommunikáció révén igyekszik változást létrehozni, az élmények átélésének és feldolgozásának módjában, a magatartásban. A *Pszichológiai, és életvezetési tanácsadást* igénybe vevők létszáma **418 alkalommal** volt. (81 fő, 7 pár).

Kiemelkedő problémátípusoknak számítanak a familiáris, kapcsolati konfliktusok, az ezeket kísérő krízisek; életvezetési nehézségek, problémák, illetve az identitás krízis, valamint néhány pszichiátriai kórkép (depresszió, borderline személyiségzavar).

Álláskereső Klub 2013-ban heti 4 napon működött. **182 alkalommal, 4429 fő** részvételével volt Álláskereső Klub. *Álláskereső Tréninget* szerveztek megváltozott munkaképességű személyek részére, a Szigony Alapítvány közreműködésével. Összesen **7 alkalommal, 56 fő** vett részt a csoportfoglalkozásokon.

Háztartási adósságkezelés

Adósságkezelési tanácsért **1851 alkalommal** keresték fel a **családok**, illetve **egyének** a Családsegítőt. Közülük **164-en** új megkeresők voltak. A Hálózat Alapítványhoz benyújtott támogatási kérelem **197** volt. Továbbra is magas az **adósságkezelési szolgáltatást** igénybevevők száma, 2013-ban **251 kérelmet** továbbítottak adósságcsökkentő támogatás igénybevitelére.

A tanácsadás elsődleges célja, hogy a lakhatási költségekkel hátralékba kerülők:

- fizetőképessége helyreállhasson,
- díjtartozása jelentős mértékben csökkenhessen,
- életvezetési gondjaik megoldásához segítséget kapjanak.

Egyéni esetkezelés során az adósságkezelési tanácsadást végző szociális munkás megismerve az érintett háztartás működését, az eladósodás okait, az ügyféllel együtt adósságrendezési tervet készít. Sok esetben, ez a közösen kimunkált terv lesz az alapja az együttműködési megállapodásnak, amely a két fél által aláírt dokumentum. A megállapodás tartalmazza mindazokat a lépéseket, amelyek teljesítésével később a helyi rendeletben szabályozott Adósságkezelési Szolgáltatás is részévé válhat a végleges adósságrendezésnek. *Támogatásokhoz való hozzáférés* elősegítése, és az ezekhez kapcsolódó ügyintézéskor sokan vannak, akik nehezen tájékozódnak kedvezményeikről, pl. védendő fogyasztói státuszról vagy bizonyos jogosultságok feltételeiről. Az adósságkezelési tanácsadás részeként begyűjtenek minden olyan tájékoztatót, űrlapot, kérelmet, amelyek aktuálisan kapcsolódnak a lakásfenntartás kérdésköréhez. Segítenek az értelmezésben, a kérelmek kitöltésében. *Fogyasztóvédelmi információs* tevékenység esetében megpróbálják elérhetővé tenni az érintett számára az ügyben segítséget nyújtó szervezetet, illetve szolgáltatói kapcsolatok révén tisztázni az adott problémát.

Egyéb szakmai tevékenység

A kollégák szakmai tudásának, készségeinek és képességeinek szinten tartása, bővítése céljából minden héten **team-konzultációt** tartottak. Az aktuális esetek kapcsán különböző nézőpontból megvilágítva ugyanaz a segítőmunka sok esetben az érintett szociális munkás helyzetét, lehetőségeit megkönnyítve új lehetőséggel bővíthet. A kiégési szindróma elkerülése, valamint a szolgáltatások fejlesztése érdekében tervezett **szupervízió** külső adminisztrációs okok miatt meghiúsult. A szakmai munka színvonalának megőrzése,

fejlesztése érdekében számos **továbbképzésen és konferencián** vettek részt. Bekapcsolódtak a közép és felsőfokú szakképzésben résztvevő - szociális asszisztens, szociális munka, szociálpedagógus, szociálpolitika szakos - hallgatók **gyakorlati képzésébe**. Novemberben **Együttgondolkodó Napot** tartottak, melynek fő témája: a háztartási adósság és annak kezelése. Az intézmény ügyfelei részére, egész évben biztosították az **ellátottjogi képviselővel** való kapcsolatfelvétel elérhetőségét. A **pályázati lehetőségek** során részben önállóan, részben konzorciumi partnerként vettek részt különböző projektek megvalósításában. Az intézmény **nyilvánossággal való kapcsolata** során bemutatták az intézmény munkáját a különböző helyi médiában, valamint saját honlapjukon.

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája (MUFTI)

A Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodájának alapvető célja a 16-25 év közötti hátrányos helyzetű, alacsony iskolai végzettségű, munkanélküli fiatalok munkanélküliséggel kapcsolatos problémáinak megelőzése, feltárása és kezelése. A 2013. év adatai alapján a MUFTI-t **175 fő** fiatal kereste fel, ebből **121 fő** volt az új jelentkező, aki először járt az irodában. A szolgáltatások éves forgalma **5890 alkalom** volt. A lakóhely szerinti megoszlást tekintve, egyértelműen megállapítható, hogy a MUFTI szolgáltatásait a XV. kerületben élő fiatalok (73%) használják legnagyobb mértékben. A korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalok (71%) keresték fel az irodát. A korábbi évekhez hasonlóan, legnagyobb számban az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező fiatalokkal dolgoztak a MUFTI munkatársai.

IGÉNYBE VEVŐK ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINTI MEGOSZLÁSA (FŐ) MUFTI, 2013. év	
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	7
Általános iskola nyolc osztálya	78
Szaktanulmányozó iskola, szakiskola	32
Szakközépiskola	23
Gimnázium	16
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	18
Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	1
Összesen	175

Forrás: MUFTI, 2014

A fiatalok életkorát tekintve a 21-25 év közötti, nem tanuló, nem dolgozó fiatalok használták legnagyobb százalékban a szolgáltatásokat. Az ügyfélszolgálat heti négy napon keresztül működött.

Tanácsadások és szociális munka csoportokkal

A **Jogi tanácsadást** 209 fő kereste fel. A **Pszichológiai és pályaaorientációs tanácsadás** során a hozott problémák között szerepelt pályaválasztási nehézség, párkapcsolati probléma, depresszió, egyéb személyiségzavar, kamaszkori krízis. Az iroda szolgáltatásai közé tartozott az **Ifjúsági Klub**, **Dumasarok** működtetése, filmklub és szabadidős programok, kézműves foglalkozások szervezése. Összesen **36 fő 46 alkalommal** vett részt a programokon. A foglalkozások célja egyrészt, hogy alternatívát és közösséget kínáljon a résztvevők számára szabadidejük hasznos eltöltéséhez, másrészt, egy olyan csapat létrehozása, akik aktívan bekapcsolódhatnak a jövőbeni önkéntes munkába. Áprilisban került megszervezésre a **Diákmunka Börze**, melyen **98 diák** érdeklődött a lehetőségek iránt. Az **Álláskereső Klub** hetente 4 alkalommal működött, **175 fő, 2931 alkalommal** vette igénybe. Az Álláskereső Klub abban segíti fiatalokat, hogy az álláskereső technikákat gyakorolhassák, illetve a klub segítségével a lehető legrövidebb időn belül megtalálják a számukra megfelelő munkahelyet.

Azoknak célszerű igénybe vennie, akik munkát akarnak vállalni, valamint állás céljuk tisztázott és reális, de nem rendelkeznek az álláskereséshez szükséges ismeretekkel, gyakorlattal. Az álláskereső tanácsadás segítségével fejleszthető az önismeret, megismerhetők a pályázat-, és önéletrajzírás fortélyai, az állásinformációk beszerzésének lehetőségei, az állás megszerzésének és megtartásának módjai. A fiatalok használhatják álláskereső céllal az iroda infrastruktúráját (telefon, internet, fénymásoló, fax, nyomtató). A **Kerületi Állásbörze** célja, a kerületben élők számára lehetőséget teremteni a munkáltatókkal való személyes találkozásra és kapcsolatfelvételre; a munkáltatók számára pedig egy közös tér létrehozása, ahol a kerület lakosságával megismertethetik állásajánlataikat. Az Állásbörzén **267 fő** vett részt. A résztvevők iskolai végzettsége: 2,3% alap-, 88,4% közép- és 9,3% felsőfok. A résztvevők 36,6%-a nem rendelkezik nyelvismerettel, 39,4%-uk egy idegen nyelvet, 23,9% kettő, vagy több idegen nyelvet beszél. A rendezvényen igénybe vehető szolgáltatások közül a legtöbben a munkaadók ajánlatai, az előadások és *csoportos tájékoztatók* valamint a munkaerő piaci és a grafológiai tanácsadás iránt érdeklődtek. Sokan vettek részt a *munkajogi tanácsadáson, vállalkozási tanácsadáson*. A **Kerületi Képzési Börze** a kerület középiskolái számára lehetőséget teremt a bemutatkozásra, a fiatalok megismerhetik a kerület középiskoláit, továbbtanulási szándékukat megerősíthetik. A Börzén a látogatók száma **208 fő** volt. **Középiskolai prevenciós munka** célja az iskolai keretek között lévő fiatalok munkavállalással és továbbtanulással kapcsolatos ismereteinek kiszélesítése, illetve az ezzel kapcsolatosan felmerülő kérdések megválaszolása, információk átadása. A MUFTI 2013-ban is részt vett a kerületi oktatási intézményekben zajló diák önkormányzati választások munkájában. Együttműködés zajlott a Drogambulanciával.

Egyéb szakmai tevékenység

Külső helyszíneken zajló rendezvényeken vettek részt, amelyeknek profilja az **ifjúsági munkához**, az ifjúsági munkanélküliség problémájához kapcsolódik - Cseresznye Ifjúsági Iroda, Pályaorientációs Börze, Pályaválasztási Börze, Sziget Fesztivál, BIRSZ rendezvények. **Szakmai gyakorlati terepként** főiskolások, egyetemisták számára egyéni és csoportos formában nyújtottak szolgáltatásaikról, a szakmai munkáról ismereteket **15 fő** számára. Részt vettek a Zsókavár utcai akcióterület II. és III. ütemű fejlesztése keretében lebonyolított **ESZA típusú tevékenységek** megvalósításában, az OKJ-s tanfolyamokon **75 fő** vett részt. Az ESZA típusú tevékenységek közül a II. ütemben a Biztonsági ór tanfolyam megvalósítása 2013 elejére tolódott át. A tanfolyamot elvégzők közül 15 fő dolgozik, ebből 12 személy biztonsági őrként. Az ESZA III. ütemben indított Óvodai dajka, Biztonsági ór, és Élelmiszer- és vegyiáru-eladó képzések 2013. szeptemberben zárultak le. Mindenki sikeres vizsgát tett és kétnyelvű (angol-magyar) bizonyítványt kapott.

Szociális Konyha és Nappali Melegedő

A **Szociális Konyhán** tavaly **19239** adag ebédet osztottak ki. A **Nappali Melegedő** szolgáltatásait **587 fő 14061 alkalommal** vette igénybe. Rendszeresen kapcsolatot tartottak a kerületi és a fővárosi hajléktalan ellátó szervezetekkel, intézményekkel. Részt vettek rendszeresen fővárosi megbeszéléseken, pl. "Tízek Tanácsa", Téli krízis megbeszélés, Menhely team. A *Szociális Mosoda* folyamatosan működött, amely a XV. kerületben életvitelszerűen élő hajléktalanok, és pillanatnyi helyzetükből rászoruló családok részére biztosít mosási lehetőséget. Két mosó-szárítógép áll az ügyfelek rendelkezésére.

SZOCIÁLIS MOSODA FORGALMA, 2013. év		
Hónap	Alkalom	Igénybevevők száma (Fő)
Január - december	616	250

Forrás: Nappali Melegedő, 2014

Utcai szociális munka

Három szervezet részvételével folytatódott, a 2012 szeptemberében elindult „Az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének, foglalkoztathatóságának elősegítése, sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása” című **TÁMOP 5.3.3-11/1-2011-0005** azonosítószámú projekt, „Visszamegyek valahogy a kályhához” címmel. A főpályázó a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület. Másik két konzorciumi partner a MaCeKo (HKA) és az Egyesített Szociális Intézmény. A programba 113 hajléktalan személy bevonásával történt, ebből a MMSZ 72 főt, a MaCeKo 20 főt és az **ESZI 21 főt** vállalt. A bevont ügyfelek két csoportra oszthatók, az elsődleges célcsoportra, azaz a közterületen tartózkodó hajléktalanok csoportjára és a másodlagos célcsoportra, akik minimum 30 napja intézményi keretek között laknak. A program egy komplex és személyre szabott szociális csomagot tartalmaz, amely a „Housing first” tematikára épülő lakhatási rendszerrel van egybekötve. A konzorciumi partnerek havi szakmai teamek keretében egyeztették le a projekt során felmerülő kérdéseket, felvetéseket, szervezési stratégiákat. 2013. januártól a két foglalkoztató (RÉPSZOLG NKft. és a Palota-15 NKft.) elkezdte **12 hajléktalan ügyfél foglalkoztatását**.

2013-ban az utcán élő gondozottak száma **85 fő** volt. A kliensek nemenkénti megoszlása, **24 nő** és **57 férfi**. A kerületben élő hajléktalanok jelentős többsége aktívkorú. Az aktívkorúak közül a férfiak száma magasabb. Leginkább alkalmi vagy állandó, de nem bejelentett munkából, valamint guberálásból tartják fenn magukat. Munkába állásukat nem csak a hajléktalan lét, hanem az alacsony iskolai végzettség is nehezíti.

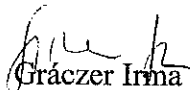
Az előző évi adatokhoz hasonlóan továbbra is az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők vannak többen. Mindkét nem nagyjából $\frac{3}{4}$ -e rendelkezik 8 általános, vagy annál alacsonyabb iskolai végzettséggel. Szakiskolai, középiskolai végzettsége, klienseink 12-14%-ának van.

Egyéb szakmai tevékenység

Az utcai szociális munkások személygépkocsi használatát biztosító pályázati kiíráson sikeresen pályáztak a **Hajléktalanokért Közalapítványhoz**. A megnyert pályázat eredményeképpen augusztusban birtokba vehették a saját logóval ellátott, **Suzuki SX4** típusú személygépjárművet, mely a kerületben végzett utcai szociális munka hatékonyabb és professzionálisabb munkavégzését segíti elő.

Budapest, 2014. február 26.

Grácz Irina
igazgató

Egyesített Szociális Intézmény
1153 Budapest, Széchenyi tér 10.
www.eszixv.hu

Területi Gondozás
Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Fejlesztő Gondozó Központ
FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ
Újpalotai Családsegítő Szolgálat

Szakmai Program

2014. évi

Munkaterve és ütemezése

Az **Egysített Szociális Intézmény** egészére vonatkozóan elkezdődött a Szakmai Program átdolgozása. A Szakmai Program módosítására a megváltozott jogszabályi környezet és az intézményi feladatellátás, szervezeti struktúra változásai miatt van szükség. Ezzel egy időben elkészítettük a Szakmai Program 2014. évi Munkatervét, mely tartalmilag és ütemezésében mutatja meg, hogy az idei évben milyen szakmai tevékenység megvalósítása történik az ESZI egységeiben. Az ESZI önálló költségvetési szerv, Szakmai Programjának része a Szervezeti és Működési Szabályzat, mely tartalmazza az intézmény adatait, szervezeti felépítését, a vezetők és alkalmazottak feladatait és jogkörét, az intézmény működési szabályait. Az integrált intézmény egységei:

- Területi Gondozás,
- Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona,
- Fejlesztő Gondozó Központ,
- „FIÓKA” Gyermekek- és Ifjúságjóléti Központ,
- Újpalotai Családsegítő Szolgálat.

A szervezeti egységek által nyújtott ellátások átjárhatóak, a párhuzamos ellátás elkerülése érdekében az egységek együttműködnek, folyamatosan párbeszédet folytatnak egymással.

Az idei év egyik legnagyobb kihívása a létrejövő **Szociális Városház** működésének elindítása és az érintett telephelyek átköltöztetése. Az Újpalotai Családsegítő Szolgálat és az azon belül működő MUFTI költözik közvetlenül a felújított épületbe. Új közösségi szolgáltatásként kezdi meg működését a Pajtás étterem, valamint a Községi mosoda és varroda. A Családsegítő új szolgáltatásként jön létre a Praktikus Életmód Iroda. Az Árendás köz 4-6. sz. alatti épület megüresedő szárnyában lesznek kialakítva az ÉNO új helyiségei, és az ESZI Központ is ide kerül áthelyezésre.

Irányadó főbb jogszabályok

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi CXXVII. törvény
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. évi (XII. 31.) kormányrendelet
- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet

Budapest Főváros XV. kerület Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzat Képviselő-testületének rendeletei:

- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról szóló 41/2003. (XII.8.) rendelet
- A szociális szolgáltatásokról 7/2005. (IV.4.) rendelet
- Az adósságkezelésről 8/2005. (IV.4.) rendelet
- A munkanélküli együttműködésének szabályairól szóló 11/2009. (IV.3.) rendelet

Területi Gondozás

Idősek Klubja

Feladata az idősek nappali ellátása keretében a szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes időskorúak gondozása, az állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító, közösségi szolgáltatások megszervezése. A közös cél, mely az idősek szellemi-fizikai, egyéni képességeinek formában tartásában, leépülésének késleltetésében nyilvánul meg.

A biztosított szolgáltatások formái

Fizikai ellátás: létfontosságú személyi szükségletek kielégítése, illetve meleg ételem biztosítása igény esetén.

Mentális gondozás: a lelki állapotuknak megfelelő gondozás, segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban, krízishelyzetek kialakulásának megelőzése és az izoláció elkerülése érdekében prevenciós munka.

Egészségügyi ellátás: felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása.

Foglalkoztatás: a testi-lelki egészség fenntartása, valamint a mentális megbetegedések kialakulásának megelőzése érdekében.

Szabadidős programok szervezése: az ellátást igénybe vevők részére sajtótermék, könyvek, kártya-és társasjáték illetve tömegkommunikációs eszközök biztosítása, és rendezvények szervezése.

Állandó programok		
Program neve	Időpont	Hely
Ismerkedés a számítógéppel	Igény szerint	Klebelsberg K. u., Kontyfa u., Arany J. u.
Énekkar	Hétfő 10 óra	Arany J. u.
Gyógytorna	Hétfő, péntek 11 óra Kedd 10 óra	Klebelsberg K. u., Kontyfa u.
Gerinctorna	Kedd 10.30 óra Csütörtök 10 óra Szerda 10.30 óra	Kontyfa u., Arany J. u., Arany J. u.
Jóga	Kedd 10 óra Szerda 10.30 óra Csütörtök 10 óra	Arany J. u., Kontyfa u., Klebelsberg K. u.
Társastánc	Kedd 13 óra Szerda 14 óra Péntek 9.30 óra	Arany J. u., Arany J. u., Kontyfa u.
Kártyaparti	Kedd, csütörtök 13 óra Csütörtök, péntek 9 óra	Arany J. u., Kontyfa u.
Kreatív csoportfoglalkozás	Csütörtök 13.30 óra	Arany J. u.
Klubnap	Hétfő délután Szerda délelőtt Csütörtök délután	Kontyfa u., Arany J. u., Klebelsberg K. u.

Állandó havi klub programok

- Összevont névnapok és születésnapok ünneplése
- Fodrász, pedikűrös
- Termék bemutatók
- Vetélkedők a klubok részvételével
- Kirándulások
- Egészségügyi előadások

Az intézmény működéséről a település lakosai részére széleskörű tájékoztatást nyújtanak:

- szórólapok, információs anyagok,
- házi orvosok, szociális szolgáltatást végzők tájékoztatása,
- honlapon való tájékoztatás,
- a helyi médiában való megjelenés.

Házi segítségnyújtás

- az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása,
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási, ápolási feladatok ellátása,
- segítségnyújtás a higiénia megtartásában,
- közreműködés az ellátást igénybe vevő háztartásának vitelében (bevásárlás, takarítás, gyógyszer felírás, kiváltás),
- segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőnek a környezetével való kapcsolattartásban,
- segítségnyújtás az ellátást igénybe vevőt érintő veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében, a kialakult veszélyhelyzet elhárításában,
- az ellátást igénybe vevő segítése a számukra szükséges szociális ellátásokhoz való hozzájutásban,
- részvétel az egyéni és csoportos szabadidős, foglalkoztató és rehabilitációs programok szervezésében,
- szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

A gondozónők minden olyan gondozási tevékenységet ellátnak, amire egy háztartásban szükség van. A kórházban tartózkodókat rendszeresen látogatják. Lehetőség van a délutáni és a hétvégi időpontokban is a gondozás igénybe vételére. Új elem, hogy a családtagokat segítik az otthonápolás alapjainak elsajátításában. A családtagok részére nyílt napokat szerveznek, így közvetlen kapcsolat alakul ki a gondozottak hozzátartozóival is.

Házi gyermekfelügyelet

A szolgáltatást a FIÓKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ jelzése, javaslata alapján lehet igénybe venni. Az idei évben előkészítés alatt van ennek a feladatnak az Egyesített Bölcsődék felé való átadása.

Étkeztetés

A szociálisan rászorultaknak a napi egyszeri meleg étkezést biztosítja. Van, aki elviszi az ebédet az Idősek Klubjából és van, akinek házhoz szállítják, valamint van lehetőség helyben étkezésre is. Az étkeztetés hétvégén is igénybe vehető, valamint a cukor és epebetegyek diétás étkezését is tudják biztosítani. Ebben az évben elégedettségi felmérés készül az igénybe vevők körében. A szociális étkeztetés átszervezése kezdődik meg a tervek szerint, amikor a Szociális Városmegyei Központ megépülése után elkezdődik a Pajtás közösségi étterem működése.

Gondozó Ház

Az átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóháza 12 férőhelyes, gondoskodik az önmaguk ellátására nem, vagy csak folyamatos segítséggel képes személyekről:

- napi háromszori étkezés,
- szükség szerint ruházattal, textíliával való ellátás,
- mentális gondozás,
- egészségügyi ellátás,
- lakhatás,
- fizikai, mentális segítségnyújtás,
- segítséget nyújt a társas és családi kapcsolatainak ápolásában,
- törekszik a részben meglévő képességek szinten tartására.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó idősek gondozóházának mindent meg kell tennie az ellátást igénybe vevő testi-lelki aktivitása fenntartásának, megőrzésének érdekében. Az aktivitást segítő tevékenységeket - az ellátást igénybe vevők közreműködésével - a mentálhigiénés

munkatárs előre megtervezi és a megvalósítás folyamatosságát, rendszerességét biztosítja. A bentlakásos életformához való alkalmazkodás elősegítése, az igénybe vevők mentális segítése, támogatása, foglalkoztatása az intézmény minden munkatársának a feladata. Idén folytatódik a Gondozó Ház a volt ÉPK területén lévő 3-as számú épületbe történő áthelyezéséhez szükséges építészeti tervek részletes kidolgozása.

Egyéb szakmai tevékenység

- A **60+ program** része egy kedvezmény kártya bevezetése, mely különböző szolgáltatások igénybe vételekor kedvezményt biztosít a 60 éven felülieknek. A kártya a tervek szerint májustól kerül bevezetésre.
- Tavasszal indul a 7 előadásból álló „**Levendula**” az **Aktív időskor Egyeteme**, a Zsigmond Király Főiskolával együttműködve.
- Folytatja munkáját az **Időügyi Tanács**, melynek egyik célja, hogy ösztönözve legyen az idősebb korosztályok önszerveződése.
- „**Egy klub - egy iskola**” programban közös akciókat, programokat készítenek elő az idősök klubjaiban, melynek keretében lehetőség van a középiskolások kötelező 50 órás önkéntes gyakorlatának megszervezésére az idősellátás területén.
- **Oktató kisfilmek** készítése az idősök otthoni ápolásáról.
- „**Van sütnivalónk**” - **Generációk tortája** vetélkedő megrendezése.
- Az Újpalotán megvalósuló Szociális Városközpontban az ESZA típusú tevékenységek keretében lehetőség az **önkéntes munka** ösztönzésére. Időskorú önkéntesek toborzása.
- A Kontyfa utcai Idősök Klubjának bővítésével 12 fő enyhe **demens nappali** elhelyezését lehet megoldani középtávon. Idén folytatódik a Területi Gondozás munkatársainak felkészítése a jövőbeni feladat ellátására.

Szállítási feladatok ellátása:

A Területi Gondozás feladatainak ellátása során a Suzuki Wagon R személygépkocsit az étkezés kivételével, minden más szolgáltatásnál használják pl. idősök számára bevásárlás, orvoshoz kísérés. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékkal közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv TERÜLETI GONDOZÁS	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Idősök Klubja	
pótszilveszter	január
Farsang, „Emlékezzünk régi időkre” – játékos vetélkedő	február
Nőnap, megemlékezés 1848. március 15-ről, vetélkedő	március
Locsolóbál, színházlátogatás, egészségnap	április
Anyák napja, egészségnap, majális, közös kihívás napja-sportnap, nyaralás Egerben, Erdélyben	május
Buszkirándulás (1napos), vetélkedő	június
Szabadtéri sütögetés, strandolás, „Nagyi napközije” szünidei programsorozat	július, augusztus
Nyíltnap, vetélkedő, nyaralás Tiszaújlakon	szeptember
Idősök Napja, múzeumlátogatás	október
Halottak napi megemlékezés, 1 napos buszkirándulás	november
Mikulás, karácsonyi készülődés és a Karácsony megünneplése	december
Házi segítségnyújtás	folyamatos
Házi gyermekfelügyelet	igény szerint
Étkeztetés	folyamatos
Gondozó Ház	folyamatos

Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Az ÉNO alaptevékenysége a nappali ellátás. A helyi rendeletében meghatározott feltételekkel, a házirendben szabályozottak szerint, nappali ellátást, napi kétszeri étkezést, foglalkoztatást nyújt, középsúlyos értelmileg akadályozott személyek részére. Az intézmény illetékes azon középsúlyos értelmileg akadályozott személyek napközbeni ellátásának biztosítására, akiknek felvételét önmaga és törvényes képviselőjük kérte és a jogszabályi feltételeknek megfelelnek. Az engedélyezett létszám 32 fő, intézményi jogviszonnyal rendelkezik 36 fő. A Befogadó csoport létszáma változó, maximum 5 fő. Ebben a csoportban a nyári iskolai szünet idején, alkalmanként gyerekek is megjelenhetnek igénybe vevőként. Megoldást kínálnak a családok problémáira:

- biztonságos felügyelet,
- napközbeni étkeztetés,
- képességek szinten tartása és fejlesztése, mérése,
- foglalkoztatás,
- egyénre szabott foglalkoztatás, differenciált egyéni bánásmód,
- egészségügyi és fizikai állapotot megőrző szolgáltatások igénybevétele,
- érdekvédelmi fórum,
- hivatalos ügyintézés segítése,
- tanácsadás.

Klienseik igényeire építve, egyéni gondozási, valamint foglalkoztatási tervet készítenek. A tervek személyre szabottan határozzák meg az ellátásban részesülő állapotának megfelelő gondozási, fejlesztési feladatokat és módszereket. Az igénybe vevő és törvényes képviselőjének egyetértésével szakmai team vizsgálja felül és írja meg, aktualizálja az egyéni igényekre szabott terveket.

Az év elején, éves feladatmutató ismeretében átszervezésre kerül az intézményen belüli Szociális foglalkoztatás a létszám és a munkaidő tekintetében, a foglalkoztatási tervek szerint. Elindítják az új intézményi jogviszonnyal rendelkező ellátottaik, szociális foglalkoztatási alkalmassági vizsgálatát az NRSZH bevonásával.

Strukturált intézményi foglalkoztatási modell:

A.) Szocioterápiás foglalkozások

- Munkaterápia
- Terápiás- és készségfejlesztő foglalkozás

B.) Intézményen belüli Szociális foglalkoztatás

- Munka-rehabilitációs foglalkoztatás
- Fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás

Az idei év elején aktualizálják a dokumentációt, szakmai programokat. A jogszabályváltozásokat figyelemmel kísérik. A KENYSZI naprakész pontos vezetése folyamatos feladat a működtetés során. A Zsókavár utcai város-rehabilitációs projekt III. ütemének ESZA típusú tevékenysége keretében, az első negyedévben „Nyílt klubfoglalkozásokat” indítanak fogyatékkal élők és épek számára:

- néptánc elemeire épülő mozgásterápia,
- kézműves technikák tanítása,
- színjátszás.

Szintén az ESZA típusú tevékenységeken belül szervezik meg ismételten a Speciális Művészeti Fesztivált, fogyatékkal élő és ép művészek részvételével. Ezen kívül nyári művészeti műhelyeket szerveznek. Az ÉNO-ban havonta tartott csoportos szupervízió és az éves szervezetfejlesztés finanszírozása szintén a Zsókavár utcai város-rehabilitációs projekt

támogatásával valósulhat meg. Az év végéig a szakmai team akkreditáltatja a „Fogyatékkal élők szociális ellátása” című tanfolyamot.

Szabadidős programjaik, szolgáltatásaik és rendezvényeik:

- Adventi délután
- Adventi koncert
- Családi nap
- Énekkar
- Farsang
- Fodrász
- Főzés, háztartási ismeretek
- Gyógytorna
- Kerékpározás
- Kirándulások
- Mediáció (szülők számára)
- Mikulás
- Nyaralás
- Nyílt klubfoglalkozás
- Nyílt nap
- Pedikűr
- Sportnap
- Svéd masszázs
- Szülőklub
- Tánc terápia
- Terápiás lovaglás
- Terápiás úszásoktatás

Mentális fejlesztés:

Gyógypedagógiai fejlesztés egyéni és kiscsoportos formában, az egyéni fejlesztési tervben meghatározottan.

A napi foglalkozások rendje:

A foglalkoztatás, a fejlesztések, a szabadidős tevékenységek tervezése éves szinten, hónapokra lebontva történik. A heti tervek hónap elején készülnek, a napi tevékenység lebontása hétfőnként történik, kliens és ellátás specifikusan.

Pszichoterápiás csoport:

Ellátottaik pszichés egészségének megőrzése, pszichiátriai betegségek kialakulásának prevenciója. Kiscsoportos terápia, „zsilipelő funkcióval” bír, az ellátás és az otthon között.

Szocioterápiás csoport:

A csoport fejlesztésének fő célja az önkiszolgáló képesség javítása és a munkavégző képesség kialakítása.

Szállítási feladatok ellátása:

Az ÉNO feladatainak ellátása során a Suzuki Wagon R személygépkocsit a Szociális foglalkoztatás során használják az alapanyagok beszerzésére, a kész termékek kiállításokra, vásárookra történő eljuttatásában. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

<p align="center">Ütemterv ÉRTELMI FOGYATÉKOSOK NAPKÖZI OTTHONA</p>	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Sportnap, Szülőklub, szülői értekezlet, Focikupa Pilismaróton, tánckoreográfiák előkészítése, „Nyílt klubfoglalkozások” kialakítása, közlekedési ismeretek frissítése, szakmai team	január
Farsang, Szülőklub, mediáció, „Nyílt klubfoglalkozás”, Sportnap, Nyíltnap, Tánc tábor, szakmai team, szupervízió	február
„Nyílt klubfoglalkozás”, Szülőklub, mediáció, gyógyfürdőzés, Sportnap, kézművesek jutalom kirándulása, szakmai team, szupervízió	március
„Nyílt klubfoglalkozás”, Szülőklub, mediáció, Sportnap, Zsirai filmnapok, Speciális Művészeti Fesztivál, szakmai team, szupervízió	április
„Nyílt klubfoglalkozás”, Szülőklub, mediáció, kirándulás, Sportnap, Nemzeti Színkottás Tábor, szakmai team, szupervízió	május
„Nyílt klubfoglalkozás”, Szülőklub, mediáció, Családi nap, Sportnap, Országos Kulturális Fesztivál, Országos Ipar-és Képzőművészeti kiállítás, Nyári művészeti műhely, szakmai team, szupervízió	június
Strandolás, Sportnap, Nyári művészeti műhely, szakmai team	július
Strandolás, Sportnap, nyaralás Balatonmárfiafürdőn, Erzsébet tábor (tánc) Fonyódligeten, szakmai team	augusztus
„Nyílt klubfoglalkozás”, Szülőklub, mediáció, kirándulás, Bowling-bajnokság, Atlétikai Kupa, Sportnap, Homokszobrász Fesztivál, akkreditációs eljárás elindítása, szakmai team, szervezetfejlesztés, szupervízió	szeptember
„Nyílt klubfoglalkozás”, Szülőklub, mediáció, Sportnap, Túra Tábor, Nyílt nap, akkreditációs eljárás befejezése, szakmai team, szupervízió	október
„Nyílt klubfoglalkozás”, Szülőklub, mediáció, Nemzeti Színkottás Műhely, Szociális munka napja, Sportnap, szakmai team, szupervízió	november
„Nyílt klubfoglalkozás”, Szülőklub, mediáció, Mikulás ünnepség, Adventi délután, Karácsonyi városnézés, Adventi koncert, évzáró ünnepség, szakmai team, szupervízió	december
Szociális foglalkoztatás	flyamatos
Befogadó csoport	flyamatos

Fejlesztő Gondozó Központ

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján megváltozott feladatellátás során a FENO épületét két ágazat veszi egyszerre igénybe. Ez a tény napi szintű szervezési és szakmai iránymutatási feladatokat igényel. A két ágazat törvényességi kereteit törekszenek betartani, de a munkavégzés kereteinek újszerűsége miatt a folyamatos egyeztetés, szakmai konzultáció, kapcsolattartás elengedhetetlen ebben az évben is.

A Fejlesztő Gondozó Központ alaptevékenysége a súlyosan és halmozottan sérült emberek nappali ellátása. A különböző szakterület szakemberei, a gyógypedagógus, pedagógus, konduktor és a szakorvos, munkájukat egymással összehangoltan végzik. Így az intézménybe járó sérült gyerekek, fiatalok megsegítése harmonikus légkörben, komplex módon történik. A munkatársak a családok mindennapos életének megkönnyítése érdekében, folyamatosan rendelkezésre állnak a hivatalos ügyek intézésében, szakirányú szolgáltatások felkutatásában, vagy az aktuálisan felmerülő egyéb, előre nem látható gondok, problémák megoldásában.

Főbb szakmai tevékenység

- A családban már kialakított szokások, jelzések, megszerzett képességek, készségek, elsajátított tudásanyag feltérképezése és a nappali intézményi létben való lehetőség szerinti beépítése és fejlesztése.
- Olyan környezet biztosítása, amely a gondozottak testi, értelmi és szociális képességeit segíti kibontakoztatni, megnyugtató és biztonságos.
- A kommunikáció egyénenként változó lehetőségeinek feltérképezése, a gondozottak állandó ösztönzése a számukra lehetséges önkifejezési módok tudatos alkalmazására, gyakorlására.
- A szociális készségek, társas kapcsolatok, elemi magatartásformák megismertetése, énkép, önismeret kialakulásának elősegítése.
- Szoros kapcsolattartás a szülőkkel az ellátottak eredményes fejlesztése, a szülő-gyerek kapcsolat segítése érdekében, a szülők szakmai segítése, tehermentesítése.
- Az ellátás során leghatékonyabban alkalmazható eljárások, módszerek nyomon követése és beépítése az egyéni fejlesztő programokba.
- Segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása.
- Közösségi, kulturális és a szabadidős programokon való egyenjogú részvétel elősegítése, ezáltal a társadalmi integráció elősegítése.
- Információs hálózat működtetése.
- Érdekképviselői szervezetekkel való kapcsolattartás.
- Szakmai konferenciákon való részvétel.
- Az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karának terepintézménye.

A szakmai tevékenység formái

Egyéni foglalkozások, amelyek alapja a team munkában elkészített, szülőkkel egyeztetett, egyéni fejlesztési terv. A fejlesztő programok elkészítésénél a legfontosabb szempont változatlanul a mindennapos tevékenységekben való önállóság fejlesztése.

Csoportos foglalkozások a fejlesztési területek szerint:

Szocializáció: társas kapcsolatok fejlesztése, önkiszolgálás fejlesztése, érzelmi fejlesztés, esztétikai nevelés.

Megismerő funkciók: érzékelés, észlelés fejlesztése, kognitív funkciók fejlesztése.

Kommunikáció, beszéd: beszédfejlesztés, alternatív- augmentatív kommunikáció, gesztusnyelv alkalmazása az egyéni igényeknek megfelelően, beszédmozgás fejlesztése.

Mozgás: nagymozgás fejlesztése, finommozgás fejlesztése.

Munkatevékenység: mint közösségért végzett munka.

Fejlesztő gondozás tevékenységei során az etetés, tisztázás, gyógyszerelés, pihenés és foglalkozás közben megfelelő pozicionálás minden gondozottnál, az éppen aktuális egyéni szükségletek maximális figyelembevételével.

Szabadidős programok, rendezvények, ünnepek szervezése: pótszilveszter, farsang, Március 15.-i ünnepség, az intézmény születésnapja, Föld napja, Anyák napja, Gyermek nap, Húsvét, Májusfaállítás, intézményen kívüli kiscsoportos szabadidős tevékenységek, séták, bevásárlás, szülőkkel közösen egész napos kirándulások, nyári tábor szervezése, Bowling bajnokság, Mikulás, Karácsonyfa állítás, Karácsony, az intézmény Csikipók Bohóc társulatának fellépései.

Új terápiák, rendezvények beemelése: az ellátottak állapotához alkalmazkodó, igény szerint felmerülő terápiák, szolgáltatások, rendezvények megszervezése, lebonyolítása pl. bentlakásos intézmények látogatásának megszervezése a szülőkkel, állatasszisztált terápia, színes kotta módszer.

Szakorvosi vizsgálat szervezése az ellátottak részére: ortopéd szakorvosi vizsgálat, fogászati szűrővizsgálat, speciális gyógyászati segédeszközökkel kapcsolatos tevékenységek megszervezése.

Terápiás eljárások alkalmazása

Mozgásos jellegű terápiák: egyéni és csoportos mozgásfejlesztés, szenzoros integrációs terápia elemei, gyógytestnevelés elemei, hidroterápia elemei. A halmozottan fogyatékos, mozgáskorlátozott emberek egyéni mozgásfejlesztése komplex rehabilitációs feladatrendszer. A sérült területek halmozódása miatt a mozgásfejlesztés nem csak a motoriumra terjed ki, hanem az érzékszervek fejlesztésének területeit is magában foglalja, valamint a mindennapos tevékenységekhez szükséges mozgásformákat is.

Gyógypedagógiai jellegű terápiák: kognitív területek fejlesztése, bazális terápia, beszédfejlesztés, etetés (evés) terápia, alternatív és augmentatív kommunikáció, látásfejlesztés, hallásfejlesztés, zeneterápia elemei.

Egyéb állandó foglalkozások, terápiák: játék stimuláció, zenés foglalkozások, snouzele, báb- mesefoglalkozások, tömegsport (bowling, boccia), műhelyfoglalkozások.

Szállítási feladatok ellátása:

A FENO feladatainak ellátása során, egyes rendezvények lebonyolításához használja a Suzuki Wagon R személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt elsősorban mozgásukban korlátozott és kerekesszékekkel közlekedő gondozottak vagy csoportok szállítása során veszik igénybe.

Ütemterv FEJLESZTŐ GONDOZÓ KÖZPONT	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
pótszilveszter, közös team, szakember team, gondozottak félévi jellemzésének leadása, II. félévi foglalkozási tervek leadása	január
szakember team, Farsang, közös team, Nyílt nap	február
szakember team, 1848. március 15.-i megemlékezés, FENO 23. évfordulójának ünneplése, közös team	március
Föld napja, szakember team, Tavaszi kirándulás - nagycsoport, Tavaszi kirándulás - kiscsoport, Húsvét, ortopéd szakorvosi vizsgálat, fogászati szűrővizsgálat	április
Anyák napja, Májusfaállítás, Gyermeknap, „Zebegényi szakmai napok”, szakember team, közös team	május
Élménynap, nyári programtervezet és dokumentációk leadása, szakember team, Nyári tábor - nagycsoport, Nyári tábor - kiscsoport, közös team	június
szülői értekezlet, közös team, ügyeleti rend szervezése, ügyeleti programok felelőseinek kijelölése, ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	július
ügyeleti programok folyamatos lebonyolítása	augusztus
közös team, beszoktatás, szakember team, Bowling Vándorkupa Bajnokság, foglalkozási tervek, órarend leadása, egyéni fejlesztési tervek leadása, őszi egész napos kirándulás tervezetének leadása	szeptember
szakember team, szülői értekezlet, Őszi kirándulás, közös team, ortopéd szakorvosi vizsgálat	október
Mesék napja, szakember team, „Fordított nap”, közös team	november
Mikulás ünnepség, szakember team, Karácsonyfa állítás, Karácsonyi ünnepség	december

FIÓKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ

A FIÓKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ munkáját az 1997-es gyermekvédelmi törvény és a hozzá tartozó rendeletek szabályozzák. Az telephely zsúfoltsága napjainkra komolyan megnehezíti a mindennapi munkát. Rendszeresen előfordul olyan időszak, amikor az igénybe vevők azért várnak hosszabb időn át, mert nincs üres interjúszoba, ahol beszélgethetne velük a családgondozó.

Szakmai tevékenység

Elsődleges feladatuk az önként segítséget kérő, vagy más által jelzett gondokkal küszködő gyerekes családoknak segítséget nyújtani gondjaik megoldásában, mindig a gyerek érdekének szem előtt tartásával.

Prevenációs programok:

- nyitott gyerekklub,
- „Távol-Keleti Harcművészetek” Egyesülete által tartott önvédelmi tanfolyam,
- fejlesztő foglalkozások, ahol játékra, beszélgetésre van lehetőség kötetlen körülmények között, önkéntes segítők bevonásával,
- gyerekek számára önkéntesek által tartott angol nyelvtanfolyam,
- az iskolai szünidő alatt a „nyári kószálások” programsorozat,
- gyerekek részvételének támogatása a „Harcművészek a gyermekekért” Alapítvány önvédelmi táborában.

Pszichológiai tanácsadás: egy héten 4 alkalommal fogadják a szociális munkások által delegált klienseket a pszichológus munkatársak. Az idei évtől lehetőség lesz helyben a családi konzultáció, párkonzultáció megtartására is, illetve arra, hogy egy időben fogadhassa az egyik pszichológus a gyermeket, amíg a másik a szülővel foglalkozik.

Jogi tanácsadás: ez a szolgáltatás teljes kihasználtsággal működik minden héten egy alkalommal.

Fejlesztők tevékenysége: a speciális szakember által nyújtott szolgáltatások vonatkozásában az a tapasztalatunk, hogy a kliensek (a gyerekek és szüleik egyaránt) gyakran nem érzik át a szolgáltatás igénybevételének fontosságát, ezért nem tartják lényegesnek, hogy a megbeszélte időben tényleg megjelenjenek. Ezt a jelenséget a szociális munkásoknak minimalizálniuk kell.

Speciális szolgáltatások:

- készenléti szolgálat,
- kapcsolattartási ügyelet,
- kórházi szociális munka,
- utcai és lakótelepi szociális munka.

Egyéb szakmai tevékenység:

- Az Újpalotai Családsegítő Szolgálattal való együttműködés fejlesztése. Közös felkészülés a Szociális Városközpont kialakítására.
- A FIÓKA Hartyán köz 1-3. szám alá történő átköltöztetésének előkészítése.
- Képzéseken, továbbképzéseken, szupervízióval való részvétel. A munkatársak keresik a szakmailag megfelelő színvonalú képzéseket, konferenciákat. Tudásuk fejlesztéséhez, illetve a burn-out elleni küzdelemben a legjobb és leghasznosabb módszer a megfelelő képzési rendszerekhez való hozzáférés biztosítása.
- Tervezik az idei év első felében a szervezetfejlesztést, amelyre másfél évente szokott sor kerülni.
- Folyamatos a jelzőrendszer működtetése annak érdekében, hogy a gyerekek gondjairól, nehézségeiről szóló jelzések minél korábban felszínre kerüljenek és időben eljusson a jelzés a Gyermekjóléti Központba.
- Egész évben tartanak szakmaközi megbeszéléseket a gyermekvédelmi felelősökkel. Az iskolai és az óvodai gyermekvédelem szakembereivel a tanév folyamán havonta

találkoznak. Évente legalább egy alkalommal, a védőnőkkel, a rendőrséggel, s igény szerint más szakmacsoportokkal is terveznek közös szakmai megbeszéléseket.

- Részt vesznek a védőnők által szervezett szakmai napokon.
- Külön figyelmet fordítanak a gyermekorvosokkal való szakmai kapcsolat fejlesztésére.
- Márciusában tartják az éves tanácskozást, melyen a jelzőrendszer különböző csoportjaival közösen értékelik a 2013-as évben végzett közös munkát.

Szállítási feladatok ellátása:

A FIÓKA feladatainak ellátása során a családgondozás egyes feladatainak ellátásához, kisebb adományok kiszállításához használja a Suzuki Wagon R személygépkocsit. Az Opel Movano kisbuszt a kerekesszékekkel közlekedő gyerekek, esetenként előforduló szállításokhoz veszik igénybe.

<p align="center">Ütemterv FIÓKA GYERMEK- és IFJÚSÁGJÓLÉTI KÖZPONT</p>	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Gyerekes családokkal végzett szociális munka	folyamatos
Fejlesztés gyermekeknek	heti 3 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	heti 4 alkalommal
Jogi tanácsadás	heti 1 alkalom
Speciális szolgáltatások	folyamatos
Nyitott klubok	a tanévben, havi 1 alkalom, 16.30-18.00 óra között
Önvédelmi tanfolyam	a tanévben, heti 1 alkalom, 15.00-16.15 óra között
Angol nyelvtanfolyam	a tanévben, heti 1 alkalom
„Nyári kószalások” program	a tanítási szünetben, heti 1 alkalom
Gyerekek delegálása az önvédelmi táborba	július
Szakmaközi megbeszélés a gyermekvédelmi felelősökkel	havi 1 alkalommal, kedden 10.00-11.30 óra között az iskolai, illetve 8.30-10.00 óra között az óvodai gyermekvédelemmel foglalkozó szakembereknek
Szakmaközi megbeszélés a rendőrséggel	alkalmanként
Szakmaközi megbeszélés a védőnőkkel	szeptember - október
Éves tanácskozás	március 25.
Szervezetfejlesztés	évi 1 alkalom

Újpalotai Családsegítő Szolgálat

Az Újpalotai Családsegítő Szolgálat általános tevékenysége a szociális munka családokkal. A **családgondozói** munkában elsősorban az egyéni esetkezelés módszerét alkalmazzák, melynek alapja, hogy az önként jelentkező családok vagy egyedülálló emberek problémáik megoldásában adekvát segítséget kapjanak. A családgondozás során a FIÓKA Gyermek- és Ifjúságjóléti Központtal való közös esetmunkánál, a családgondozók átveszik azokat a családokat, ahol egyértelműen megállapítható, hogy a család olyan jellegű problémával küzd, amely indokolja a családgondozás szükségességét, viszont a gyermekvédelmi rendszeren kívül is elláthatók. A 2009. évi LXXII. törvénynek megfelelően alaptevékenység keretében a hozzátartozók közötti erőszak megelőzéséhez kapcsolódó feladatot látnak el. A XV. kerületi hajléktalan-ellátásban hiánypótló szerepet tölt be a Szociális és Rehabilitációs Alapítvány, mellyel szakmai együttműködésük kiegyensúlyozott. Számos közös esetkezelés történik, mely során a két intézmény szociális munkásai az adott intézményi és szakmai háttér lehetőségeit kihasználva igyekeznek az egyének, családok rehabilitációját megvalósítani.

Új szolgáltatásként jelenik meg a Szociális Városközpont kialakítása során a **Praktikus Életmód Iroda**. A célközönség olyan családok és egyének csoportja, akik még nem tartoznak

közvetlenül a szociálisan veszélyeztetettek közé és a Praktikus Életmód Iroda új szolgáltatásainak igénybevételével elérhető, hogy megtartsák (esetleg javítsák) jelenlegi élethelyzetüket, életkörülményeiket. A Praktikus Életmód Iroda szolgáltatásainak alapvető célja az életminőség javítása, fenntartása a szociális munka eszközeivel, valamint a mentálhigiénés szemléletből adódóan olyan, az életvitelt alapvetően befolyásoló módszerekkel, eszközökkel, melyek alkalmasak arra, hogy a jelenlegi szociális problémák enyhítésén túl megakadályozzák a problémák átörökítését. A Praktikus Életmód Iroda megnyitáskor a meglévő szolgáltatásokat módosított, személyre szabott formában kínálja:

- Információs Pont
- Háztartásunk Tükre Klub
- Fogyasztóvédelmi bemutatók, előadások
- Harmónia Klub
- Egészség megőrzési, egészségtudatos programok, sportnapok (Baba-Mama torna, Jóga, relaxációs/felfrissítő technikák)
- Előadások önkéntesek és civil szervezetek bevonásával
- Önsegítő, prevenciós (támogató) csoportok
- Főzési praktikák megosztása
- „Szívességi bank” létrehozás, koordinálása

Szakmai tevékenység

Speciális tanácsadások

- Jogi Tanácsadás
- Háztartási adósságkezelés
- Pszichológiai Tanácsadás
- Életvezetési Tanácsadás
- Mentálhigiénés Tanácsadás
- Pár- és családkonzultáció
- Mediáció

Szolgáltatások

- Ruhabörze
- Adománygyűjtés

Gyermekek és ifjúsági programok

- Gyerekprogramok (Együttjátzó Klub)
- Kamaszklub (Találka Klub)
- Fiatalok intenzív közösségépítő nyári tábora
- Korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak
- Kézműves napok: Húsvét, Karácsony

Szociális munka csoportokkal

- Megváltozott munkaképességűek munkaerő-piaci reintegrációra való felkészítése
- Tartós munkanélküliek munkaerő-piaci felkészítő csoportja
- Álláskereső Klub
- Mentálhigiénés csoport az ÉNO igénybe vevőinek szülei számára
- Tea Ház
- Cseverészsde
- Kanga Klub
- Háztartás Klub
- Csoportos tájékoztatók
- Fogyasztóvédelmi beszélgetések

Egyéb szakmai tevékenység

- Szakmai konferencia szervezése
- Szakmai műhelymunka
- Szervezetfejlesztés
- Szupervízió
- Nemzetközi kapcsolatok
- Ellátottjogi feladatok
- Egyetemisták, főiskolások gyakorlati terepe
- Konferenciák, továbbképzések

Probléma-orientált tevékenységek és szolgáltatások

A tartós munkanélküli személy *munkaerő-piaci helyzetének feltárása*, szociális és mentális állapotának vizsgálata, azaz a munkára való alkalmasság vizsgálata során feltérképezzük:

- a családi körülmények,
- a lakáskörülmények,
- az alapvető fizikális szükségletek,
- az anyagi helyzet,
- az iskolai végzettség, szakképesítés,
- az egészségi állapot,
- a tartós munkanélküli lét által okozott életvezetési problémák,
- a munkavégzés iránti motiváltság,
- a tényleges munkavégzési képesség,
- a személyiségzavar meglétének, valamint
- a szenvedélybetegségekre vagy fogyatékosságra utaló tünetek jellemzőit.

A tartós munkanélküli klienssel való kapcsolattartásunk része az egyénre szabott *beilleszkedési program* kidolgozása. A negyedévenkénti értékelések során lehetőség van a programtípus megváltoztatására az ügyfél élethelyzetéhez alkalmazkodva. Minden programtípusban közös, hogy segítséget nyújtunk a társult problémák kezeléséhez, valamint a szükségletekhez igazodó, más szolgáltatások igénybevételéhez:

- foglalkoztathatóság elősegítésére irányuló program,
- más ellátáshoz való hozzájutást elősegítő program,
- társadalmi beilleszkedést segítő program.

Háztartási adósságkezelés

Az eladósodott egyének, családok hozzájuthatnak minden olyan információhoz, egyénre szabott segítséghez, amely által képessé válhatnak lakhatásuk biztonságos megtartására.

- Információnyújtás
- Egyéni esetkezelés, adósságkezelési szolgáltatás
- Támogatásokhoz való hozzáférés elősegítése és az ezekhez kapcsolódó ügyintézés
- Fogyasztóvédelmi információs tevékenység
- Szolgáltatókkal való kapcsolattartás

<p align="center">Ütemterv ÚJPALOTAI CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT</p>	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Családgondozás	folyamatos
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Életvezetési tanácsadás	folyamatos
Mentálhigiénés tanácsadás	folyamatos
Pár- és családkonzultáció	folyamatos
Mediáció	folyamatos
Cseverészsde	kéthavonta 1 alkalom
Találka klub	negyedévente 1 alkalom
Együttjátózó klub	negyedévente 1 alkalom
Fiatalok intenzív közösségépítő nyári tábora	5 nap, 4 éjszaka
Kézműves napok (Húsvét, Karácsony)	évente 2 alkalom
Mentálhigiénés csoport ÉNO-s szülők számára	kéthavonta 1 alkalom
Korrepetálás általános és középiskolai tanulóknak	igény szerint
Tea Ház	kéthavonta 1 alkalom
Kanga Klub	hetente 1 alkalom
Ruhabörze	havonta 1 alkalom
Adománygyűjtés	folyamatos
Szervezetfejlesztés	évente 1 alkalom
Szupervízió	alkalmanként 1,5 óra
Konferencia	1 alkalom
Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe	folyamatos
PR, reklámtevékenység, szóróanyagok készítése	folyamatos
Munkavállalást segítő szolgáltatások	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Egyéni konzultáció	folyamatos
Álláskereső klub	hetente négy alkalom
XV. kerületi Állásbörze	évente 1 alkalom
Tartós munkanélküliek számára csoportmunka	negyedévente 1 alkalom
Megváltozott munkaképességek reintegrációja	évente 6 alkalom
Pszichológiai tanácsadás	igény szerint
Háztartási adósságkezelés	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Tanácsadás-szolgáltatások	folyamatos
- szolgáltatókkal történő kapcsolattartás	folyamatos
- információnyújtás	folyamatos
- csoportos tájékoztatók	folyamatos
Egyéni esetkezelés	folyamatos
Háztartás Klub	havonta 2 alkalom
Szakmai műhelymunka	félévente 1 alkalom
Kapcsolattartás a szolgáltatókkal	folyamatos

Munkanélküli Fiatalok Tanácsadó Irodája

A MUFTI-hoz fordulók zöme az iskoláit abbahagyó, már nem tanuló és stabil munkahelyet sem találó, állástalan 16-25 éves fiatal. Az Irodát a kerület, a környék sajátosságaiból adódóan főként halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok keresik fel.

Az Iroda szolgáltatásai, szakmai munkája

1. Információs és tanácsadó szolgálat
 - a) Álláskereső segítése, állásközvetítés
 - b) Ifjúsági álláskereső klub
 - c) Kerületi Képzési Börze
2. Jogsegélyszolgálat, jogi tanácsadás

3. Pszichológiai, pályaorientációs tanácsadás
4. Elhelyezkedési esélynövelő képzések szervezése
 - a) Ifjúsági álláskereső tréning
 - b) Számítástechnikai tanfolyam
 - c) Angol egyéni korrepetálás
5. Középiskolai prevenciós munka
6. MUFTI klub
7. Dumasarok
8. Sport klub
9. Film klub
10. Nyári ifjúsági tábor, ifjúsági csere program
11. Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma, nyári ifjúsági fesztiválok
12. Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe

Ütemterv MUNKANÉLKÜLI FIATALOK TANÁCSADÓ IRODÁJA	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Információs és tanácsadó szolgálat - ügyfélszolgálat	folyamatos
Állásközvetítés	folyamatos
Álláskereső klub	hetente 4 alkalom
Képzési Börze	évente 1 alkalom
Jogi tanácsadás	hetente 1 alkalom
Pályaorientációs tanácsadás, pszichológiai tanácsadás	folyamatos
Középiskolai szociális munka	folyamatos
Ifjúsági területen dolgozók szakmai fóruma, Együttgondolkodó Nap	évente 2 alkalom
MUFTI Klub	havonta 4 alkalom
Álláskereső tréning	évente 1 alkalom
Tanfolyamok	évente 2 alkalom
Dumasarok	havonta 1 alkalom
Fesztiválok	július, augusztus
Főiskolások, egyetemisták gyakorlati terepe	folyamatos
Diákmunka Börze	évente egy alkalom
Középiskolások fogadása önkéntes munkára (közösségi szolgálat)	folyamatos

Szociális Konyha és Nappali Melegedő

A Szociális Konyha ebédlehetőséget biztosít az Újpalotai Családsegítő Szolgálattal együttműködőknek a helyzetjavítást célzó közös munka eszközeként. Az ellátás feltétele:

- az ellátást indokoló helyzet,
- XV. kerületben tartózkodás életvitelszerűen (hajléktalanok esetében is),
- az esetgazda szociális munkással való együttműködés vállalása a bekerülési helyzet javítása érdekében.

A Nappali Melegedő hajléktalanok számára krízis időszakban étkezési lehetőséget is (zsíros kenyér, tea) biztosít. Egész évben rendelkezésre áll a fürdés, borotválkozás lehetősége, amihez a szükséges eszközöket is adják. Alkalmi jelleggel ruhát, cipőt osztanak. Csomagok megőrzését is vállalják. A munkakeresést álláskereső újságokkal, telefonálási lehetőséggel, valamint internet hozzáféréssel segítik. Ügyintézésben a szociális munkások támogatják a hajléktalanokat. Téli krízis időszakban hétvégén is működik a Melegedő. Az igénybevétel feltétele:

- félévente érvényes tudószűrő igazolás (negatív mellkasi lelet),

- Házi rend betartása,
- gondozásba vétel.

Szociális Mosoda működtetése

A lakótelepen élő hajléktalanok, valamint a súlyos háztartási adóssággal küzdő családok támogatására Szociális Mosoda kialakítására és működtetésére került sor. Az igénybevevőknek heti 30 órában van lehetőségük ruhák, lakástextíliák tisztán tartásához használni a Szociális Mosodát.

Utcai szociális munka

Célja az utcán (átjárókban, erdőkben, parkokban) élő hajléktalan személyekkel való kapcsolatfelvétel, majd a kapcsolattartás során a túlélés, a helyzetjavítás elősegítése, ideális esetben az ellátó helyek, intézmények bevonásával. Az utcai munka során nyújtott szolgáltatások:

- tájékoztatás, információnyújtás,
- tisztálkodási, fürdési lehetőségek, téli krízis időszakban étkezés biztosítása,
- szociális ügyintézés,
- helyzetfelmérés, felderítő munka,
- beavatkozás krízishelyzetben – krízisintervenció,
- segítő kapcsolat,
- érdekvédelem segítése,
- filmklub,
- nyilvántartási dokumentáció vezetése,
- kapcsolattartás más szervezetekkel.

<p align="center">Ütemterv SZOCIÁLIS KONYHA és NAPPALI MELEGEDŐ</p>	
<i>Megvalósítandó feladat</i>	<i>Megvalósítás időszaka</i>
Étkezés biztosítása	folyamatos
Nappali Melegedő üzemeltetése	folyamatos
Hétféle téli krízis nyitva tartás	november 01.-március 31.
Szociális Mosoda	folyamatos
Utcai szociális munka	folyamatos
Filmklub	havonta 2 alkalom
Közösségi programok a nappali melegedőben	havonta 2 alkalom
Konferenciákra való részvétel	folyamatos
Továbbképzés: utcai koordinátori képzés	képzés indulásától függően
A TÁMOP-5.3.3.-11/1-2011-0005 sz. projekt lezárása	február/augusztus

Budapest, 2014. február 27.

Grácz Irma
igazgató

Budapest Főváros XV. kerületi Polgármesteri Hivatal
Intézményfelügyeleti és Humán Főosztály

1153 Bp., Bocskai u. 1-3. • 1601 Bp. Pf. 46. • Tel.: 305-3185 • Fax.: 305-3135 • intezmenyfelugyelet@bpxv.hu • www.bpxv.hu

Hivatkozási szám: 5/.....-/2014

Összefoglaló

a Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat által fenntartott Egyesített Szociális Intézmény működésének törvényességi ellenőrzéséről

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban Szt.) szabályozza a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások típusait, azok szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultsági feltételeket, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit. A szociális szolgáltatásokat/ intézményeket a törvény és a hozzá kapcsolódó rendeletek előírásai alapján kell működtetni.

Szociális szolgáltatás, intézmény csak működési engedély birtokában működhet, amelyet a jelenleg hatályos jogszabályok rendelkezése alapján a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatal ad ki, ha a szolgáltatás vagy az intézmény megfelel a jogszabályban előírt feltételeknek.

Az Szt. 92/B. §. (1) bekezdés b) valamint a d) pontja rendelkezése alapján a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója az **önkormányzat, fenntartói jogkörben ellenőrzi az Egyesített Szociális Intézménye /1153 Budapest, Széchenyi tér 8-10/ (továbbiakban ESZI) működésének törvényességét, valamint ellenőrzi és évente egy alkalommal értékeli a szakmai munka eredményességét.**

A szociális szolgáltatások és szociális intézmények ellenőrzéseinek általános célja a szabályszerű működés biztosítása, a szociális szolgáltatást nyújtó működésének gyakorlata megfelel-e a működési engedélyben, - amelynek kiadásának feltétel rendszerét a 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a **szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről** részletesen tartalmazza azokat a szabályokat amelyek életbe léptek 2013. december 01-vel és szabályozzák azokat a működési engedély kérelmeket, módosítási kérelmeket, szolgáltatói nyilvántartásokat amelyeket az eddigiek során a **hatályukat vesztő kormányrendeletek** szabályoztak,

- a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységek engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló **259/2002 (XII. 18.) Korm. rendelet**, valamint

- a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló **321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet**.

Továbbra is legfőbb szempont a vonatkozó jogszabályok előírásainak betartása, a jogkövető magatartás erősítése, az ellátást igénylők jogbiztonsága.

Az intézmény szakmai munkájának értékelése a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (továbbiakban miniszteri rendelet) 13. § által megfogalmazottak, és a kapcsolódó egyéb külön, valamint az ágazati jogszabályokban foglaltakon alapul.

A jelentés a 2013. évi feladatellátás vizsgálatát tartalmazza.

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) a fenti feladat ellátására létrehozta Egyesített Szociális Intézményét, mely az Alapító Okirat szerint 1999. óta biztosítja a mindenkor hatályos jogszabályok alapján előírt szociális alap-, és szakosított ellátásokat.

Az Önkormányzat által biztosított a Szt. 86. §-a szerint a személyes gondoskodás keretébe tartozó kötelező alábbi szociális alapszolgáltatásokat, a Szt. 85/B. § (1)-(2) bekezdésében leírt szabályozásnak megfelelően, a XV. Kerület fenntartásában az ESZI integrált szervezeti formában nyújtja, amely az egyesített intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában van rögzítve.

Az ESZI központja és az öt különálló szervezeti egység alkotja a szervezet egészét. A szociális, gyermek és ifjúságvédelmi területen dolgozó szakemberek a kerületben élők (minden korosztály) számára szociális és egészségügyi, ill. speciális szolgáltatásokat nyújtanak, mindennapi életükben felmerülő problémáik megoldásában segítenek.

Szolgáltatások szervezeti egységeként:

1. Területi Gondozás

A Területi Gondozás keretein belül az Idősek Klubjaiban három telephelyen igénybe vehető **alapszolgáltatások**:

- étkeztetés (Szt. 62.§)
- házi segítségnyújtás (Szt.63.§)
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (Szt.65.§) mely 2013. július 01-től állami feladattá vált.
- nappali ellátás (Szt. 65/F. §)
- házi gyermekfelügyelet biztosítása(Gyvt.) mely szolgáltatás a jövőben a bölcsődei szolgáltatások körét bővíti majd.

Az ESZI a szociális alapszolgáltatásokon túl **szakosított ellátási formában** 12 férőhellyel átmeneti elhelyezést nyújtó intézményt *Időskorúak Gondozóházát (Szt. 82§)* működteti, ellátja szakmai munkájának koordinálását és szakmai ellenőrzését.

2. Újpalotai Családsegítő Szolgálat (Szt. 64.§)

- családi működés megőrzését, erősítését szolgáló tevékenységek
- közösségfejlesztés, szabadidőhasznos eltöltését szolgáló szolgáltatások
- munkaerő-piaci beilleszkedést elősegítő tevékenységek
- re-szocializációs mentális támogatás
- hajléktalanok, szociális rászorulóknak támogatása
- csoportokkal végzett szociális munka
- speciális tanácsadások (jogi, mentálhigiénés, pár és családkonzultáció, mediáció, pszichológiai és életvezetési)
- egyéb szakmai tevékenység (kapcsolattartások, képzések, szupervízió)
- szociális konyha, (népkonyha) nappali melegedő és
- szociális mosoda működtetése
- utcai szociális munka, utcai ifjúsági szociális munka
- munkanélküli fiatalok tanácsadó irodája (pályaorientációs tanácsadás, ifjúsági álláskereső klub, tréning, középiskolai prevenciós munka) – gyakorlati terephelyként is funkcionál
- jelzőrendszer működtetése

3. Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO)

(felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátása)

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt 65/F. §)
- gyógypedagógiai fejlesztés
- foglalkoztatás (szocioterápiás, szociális foglalkoztatás)
- egyéb szakmai tevékenységek
- foglalkoztatás külső foglalkoztatónál

(A szociális foglalkoztatás engedélyezéséről és a szociális foglalkoztatási támogatásról szóló 112/2006. (V.12.) Korm. rendelet 16/C.§ (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján történik az ellenőrzése.)

4. Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

(súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek nappali ellátása) - működési köre országos

- étkeztetés (Szt. 65/F. § (4) bek.)
- nappali ellátás (Szt. 65./F. §)
- fejlesztő nevelés-oktatás – helyben történik

A köznevelési feladatot ellátó egyes önkormányzati fenntartású intézmények állami fenntartásba vételéről szóló 2012. évi CLXXXVIII. törvény 2. §. (1) bekezdés b) pontja értelmében az önkormányzati fenntartó 2013. január 1-jei hatállyal módosította az általa fenntartott települési önkormányzati és 2013. január 1-jétől állami feladattá váló köznevelési alapfeladatot ellátó intézmény alapító okiratát akként, hogy az intézmény 2013. január 1-jétől kizárólag önkormányzati feladatot lásson el. Az Egyesített Szociális Intézmény egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratában történt módosítás következtében szükségessé vált a fent említett telephelyű Fejlesztő Gondozó Központ működési engedélyének módosítása is, melyből az érintett közfeladat a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ számára került átadásra. Így az Egyesített Szociális Intézmény szakfeladatai között a pedagógiai szakszolgáltatások, valamint a fejlesztő felkészítés, fejlesztő iskolai oktatás a továbbiakban már nem szerepel.

5. „Fióka” Gyermek - és Ifjúságjóléti Központ (Gyvt.)

A gyermekek érdekeit védő gyermekjóléti alapellátások, szakmai, módszertani feladatok ellátása, szakmaközi kapcsolattartás, esetkonferenciák és ún. éves tanácskozás szervezése, folyamatos együttműködés a gyermekeket ellátó egészségügyi, nevelési-oktatási intézményekkel, családgondozás, jelzőrendszer működtetése.

Speciális szociális szolgáltatások:

- utcai és lakótelepi szociális munka
- kórházi szociális munka
- készenléti szolgálat,
- kapcsolattartási ügyelet
- egyéb szakmai szolgáltatások (pszichológus, jogász, fejlesztők tevékenysége)

Az ESZI a szociális alapszolgáltatás mellett az ESZI keretein belül külön egységként, biztosítja, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (Gyvt.) szabályozott *Gyermekjóléti Központ* működését.

A XV. kerületi Önkormányzat, mint fenntartó az ESZI intézményeit, szolgáltatásait tekintve a hatályos ágazati jogszabályok által előírt, teljes körű ellátást biztosítja.

A szociális szolgáltatásokról szóló többször módosított 7/2005. (IV. 4.) ök. rendelet (továbbiakban önkormányzati rendelet) 11. § c) pontja alapján a Szociális, Családvédelmi és Tulajdonosi Bizottság minden év március 31-ig egyebek mellett ellenőrzi az Önkormányzat fenntartásában lévő személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működésének törvényességét.

Általános működési feltételek, az intézmény alapidokumentumai:

AZ ESZI általános működési feltételeként rendelkezik:

- *Alapító Okirattal* az Intézmény – egységes szervezetbe foglalt Alapító Okiratát – a Budapest Főváros XV. kerület, képviselő-testülete a **27/2013. (I. 30.)** számú önkormányzati határozatával fogadta el.
- *Szervezeti és Működési Szabályzattal*, (SZMSZ) amelyet az Önkormányzat Képviselő-testületének Szociális, Családvédelmi és Tulajdonosi Bizottsága a **153/2013. (III. 19.)** számú határozatával hagyott jóvá, az Szt. 92/B. §.(1. bek. c.) pontja alapján.

Az ESZI rendelkezik az Szt. és a miniszteri rendelet által előírt működéshez szükséges alábbi szakmai dokumentumokkal:

- *Szakmai Program*, 2011-2016 terjedő időszakra jóváhagyva **SZCSTB 114/2011. (III 29.) számú határozattal**. *Munkatervben* határozza meg a feladatokat. A Szakmai Program, az SZMSZ és a *Házirend* egymással összhangban vannak, bár az időközben történt szakmai fejlesztések és a jogszabályi változások már szükségessé teszik e program átdolgozását, egységesítését, melynek előkészületei jelenleg zajlanak. Az új szakmai program a tervek szerint 2014-2018 évekre készül az új **Szociális Városközpont** programjának fókuszba állításával.
- *Munkaügyi dokumentumok*, munkaköri leírások, működési nyilvántartások, továbbképzési terv

Az ESZI központ és szervezeti egységei rendelkeznek az előírt és szükséges:

- *Szakhatósági és működési engedélyekkel*, a működési engedélyek határozatlan idejűek
- *Szabályzatokkal*, a szervezet működéséhez, a szakmai tevékenység végzéséhez
- Szabályzatok:- iratkezelési, és az un. gazdálkodási – /számviteli, pénzkezelési, anyaggazdálkodási leltár és selejtezési, vagyonvédelmi/ - műszaki ellátási /munkavédelmi, tűzvédelmi, gépjármű használati/

A fenti dokumentációt központilag kezelik, a telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő részintézményekben megtalálhatóak. Az ESZI a jogszabályi rendelkezésnek megfelelően az adott telephelyein többféle szolgáltatást nyújtó szolgáltató intézmények esetében telephelyenként külön-külön egy működési engedéllyel rendelkezik.

- 2013. január 01-től mint önkormányzat által fenntartott költségvetési szerv, a gazdasági, működtetési feladatait un. Munkamegosztási megállapodás keretein belül végzi, melyben partnere a Gazdasági Működtetési Központ (GMK).

Az Intézmény igazgatóját a Képviselő-testület nevezi ki, személyét érintő munkáltatói kérdésekben a polgármester dönt. Az SZMSZ-ben szabályozottak szerint az Intézményt az igazgató képviseli a munkáltatói jogokat, az ESZI dolgozói tekintetében az igazgató gyakorolja.

Az intézményvezető által elkészített Szakmai Programot állami fenntartású szolgáltatás esetében az Szt. 92/B. § (1) bekezdés c) pont alapján a fenntartó hagyja jóvá. A Szakmai Programnak kötelezően tartalmaznia kell a (a hivatkozott 1/2000. (I. 7.) SzCsM) miniszteri rendelet 5/A. § (1) bekezdése szerinti tartalmi elemeket és e szakasz (2) bekezdés szerinti mellékleteket.

A *munkaköri leírások* az ESZI igazgatója által kiadott minta alapján egységesítődtek, szakmai tartalommal, az adott munkakör szerinti részletes leírással, szakma-specifikus jelleggel az egységek vezetői által készíttetten az intézményvezetői jóváhagyást követően kaptak végleges formát.

A munkaköri leírások tartalmazzák az alapidatokon kívül,

- a munkakör betöltésének követelményeit
- a munkakör betöltőjének szakmai végzettségeit
- a függelmi viszonyokat, a helyettesítések, a kapcsolattartás rendjét,
- a közalkalmazottak általános, szakmai, munkakörével kapcsolatos,
- továbbképzésével kapcsolatos, valamint
- munka és tűzvédelemmel kapcsolatos feladatait,
- utasítást a munkaköri leírásban nem foglalt feladatok elvégzésére,
- egyeztetési kötelezettségeket, záró rendelkezéseket.

A munkaköri leírások egy-egy példánya a központban, illetve az egy-egy telephelyen működő szolgáltató intézmény esetében az ott dolgozó munkatársaké az adott telephelyek irattárában megtalálhatóak. A különböző dokumentumokban, munkaköri leírásokban használt munkaköri megnevezések a miniszteri rendelet melléklete szerinti megnevezésekkel megegyeznek.

Az ESZI működésére vonatkozó engedélyek, szabályzatok

A Szt.-ben, illetve a Gyvt-ben meghatározott ellátások, szolgáltatások működési engedély alapján végezhetők. Az Szt. szerinti szociális szolgáltató intézmény, működési engedéllyel kapcsolatos rendelkezéseket, a 2010. január 1-től hatályos a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről szóló 321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet és a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységek engedélyezéséről, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi vállalkozói engedélyről szóló 259/2002 (XII. 18.) Korm. rendelet.

2013. december 01-től életbe lépett a **szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet.**

Figyelemmel a fentiekre, arra, hogy az Önkormányzat az ESZI keretein belül bentlakásos intézményt is működtet (Átmeneti ellátást nyújtó Időskorúak Gondozóháza) a működési engedélyek kiadására a jelenleg hatályos rendelkezés alapján Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatala az illetékes hatóság.

Felügyeleti és más szervek által végzett szakmai ellenőrzések

Az intézmény egységvezetői a 2013. évben már megújult nyomtatványokkal végezték a szociális szolgáltatói tevékenységüket, teljes körűen átdolgozták, aktualizálták az intézményben használt nyomtatványokat. A 2013. évi jogszabályváltozások csupán újabb nyilatkozatok bevezetését tették szükségessé a nappali ellátásokban, illetve egyszerűsítették az előgondozási feladatok dokumentálását. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatások dokumentációi nem változtak.

Megállapítható, hogy az ESZI rendelkezik a miniszteri rendelet 5.§ rendelkezésének megfelelő alap-és szakmai dokumentumokkal. Az egyes dokumentumok érvényesek, hatályosak, a dokumentációt központilag kezelik. A telephelyeken folyó szakmai munkához szükséges szabályzatok másolata a telephelyeken működő egységekben megtalálhatóak, biztosított a megismerésük.

2012. március havában az ESZI intézményegységeiben a Budapest Főváros Kormányhivatala Szociális és Gyámhivatala átfogó vizsgálatot tartott az illetékes Módszertani Osztály munkatársával együtt. A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (NRSZH) július hónapban a szociális foglalkoztatást vizsgálta. A felsorolt ellenőrzést végző hatóságok hiányosságot nem állapítottak meg.

A **2013. évben** főként a finanszírozási szerződéssel működő szolgáltatások vizsgálatára került sor. A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** állami feladattá válása szinte az egész évet átölelő vizsgálatot eredményezett a Magyar Államkincstár részéről. A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság új szerződő partnerekkel év végén átvette a szolgáltatást.

A vizsgálat megállapította a támogatás jogszerű felhasználását.

2013. február havában a **Gondozó Házban** a Magyar Államkincstár a központi költségvetés IX. fejezetéből származó támogatás igénylésének megalapozottságát vizsgálta Megállapították, hogy minden jogszerűen és megalapozottan került felhasználásra illetve igénylésre.

A **szociális foglalkoztatás** (munka-rehabilitáció, fejlesztő felkészítő foglalkoztatás) vizsgálata szintén a támogatás jogszerű felhasználását célozta meg, valamint azt, hogy az elszámolás megfelel e a jogszabályi előírásoknak, és a támogatási szerződésben foglaltaknak. A vizsgálatot a Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóságának munkatársai végezték, melynek megállapítása a következő: „az Igazgatóság által a helyszíni ellenőrzés alapján elfogadott teljesített feladatmutató megegyezik a Hivatal által elfogadott, a pénzügyi elszámolás szempontjából figyelembe vehető feladatmutatóval”.

Az **utcai szociális munka** ellenőrzésére 2013. december hónapban került sor. A vizsgálatot az NRSZH ellenőrzési szakreferense végezte. Az ellenőrzés során vizsgálatra került, hogy az intézmény működése megfelel e a Szociális törvény és a végrehajtási rendeleteiben foglalt követelményeknek, vizsgálta a személyi és a tárgyi feltételeket, a dokumentációs rendet.

A vizsgálatot végző szakreferens kifogásolta az iratkezelési szabályzatot illetően, hogy a dokumentumban nem szerepel a finanszírozási szerződés megőrzésének ideje. Időközben ezt a hiányt már pótolta az intézményvezető.

Az ellátotti dokumentáció tekintetében a szakmai munka jól követhetőségét, részletes dokumentálását állapította meg a vizsgálat, ugyanakkor felhívta a figyelmet arra is, hogy az ellátást igénybe vevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Az utcai szociális munka térítésmentes, önköltségszámítás erre a feladatra előzetesen nem történt, ezt a későbbiek során pótolta az intézményvezetés. A működési gazdálkodási adatok kifüggesztésre kerültek a kliensek által jól látható helyen - az előtérben, érvényesek az újabb önköltségszámításig, ill. minden év március 31-ig a törvényességi felülvizsgálat részét képezik.

Az NRSZH vizsgálatot végző szakreferensének megállapítása szerint „Az intézményben nyújtott vizsgált szolgáltatás kiváló szakmai színvonalat képvisel mind a dokumentáció, mind pedig a gondozási tevékenységre vonatkozóan.”

November hónapban a Budapest Főváros Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala hatósági ellenőrzést tartott a „**Fióka**” **Gyermek –és Ifjúságjóléti Központban**. A vizsgálat megállapította, hogy az elhelyezési, tárgyi feltételek nem változtak, (pld. falak festése, zárható iratszekrények stb.)

– mindezen hiányosságok a 2014. évben kiküszöbölhetőek - az intézményegység új helyre költöztetésével. (231/2013. (IV.24.) ök. sz. határozat arról, hogy a FIÓKA Gyermek- és Ifjúságvédelmi Központ a 1157 Budapest, Hartyán köz 1-3. szám alá kerül áthelyezésre.)

A vizsgált iratanyag alapján az ellenőrzés megállapította, hogy a 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet mellékletében megjelenített „Gyermekeink védelmében” gyermekvédelmi nyilvántartó rendszer adatlapjait megfelelően használják, a személyi feltételek, az alkalmazottak iskolai végzettsége és a tanácsadóként foglalkoztatottak heti óraszámuk megfelel a jogszabályi előírásoknak, valamint kinyilatkoztatta, hogy

„A prevenció és szabadidős tevékenység sokrétű munkát takar, a szakmai feladatellátás, az észlelő és jelzőrendszer működtetése a szakmai jogszabályi előírásoknak megfelelően történik, a szakmai dokumentáció megfelel a jogszabályi előírásoknak.”

Benyújtott (eredményes) pályázatok alakulása

Jogszabály módosítás következtében 2010. január 1-től - jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és az ÉNO -n belüli szociális foglalkoztatás, valamint 2012. január 1-től az utcai szociális munka is pályázat útján finanszírozott ellátási formák. A jogszabály módosítással egyidejűleg a fenti szociális szolgáltatások kikerültek a kötelezően ellátandó feladatok közül. Amennyiben az önkormányzat továbbra is biztosítani kívánja ellátottjai számára ezeket az ellátási formákat ennek finanszírozásához az erre a célra kiírt pályázat benyújtásával, illetve annak befogadása esetén van lehetőség működési támogatás igénybevételére. 2013. év végére nyilvánvalóvá vált, hogy a szociális foglalkoztatás és az utcai szociális munka tekintetében további működtetés várható, míg a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2013. december 31-vel lezártnak tekintik a fenntartó.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálattal alkotott konzorciumban megpályázott és elnyert „Az utcán élő hajléktalan személyek társadalmi visszailleszkedésének, foglalkoztathatóságának elősegítése, sikeres munkaerő-piaci integrációjának megalapozása” c. TÁMOP-5.3.3.-11/1-2011-0005 sz. pályázati program, mely a kerületben utcán élő hajléktalanoknak nyújt segítséget. (a projekt megvalósításáért felelős az Újpalotai Családsegítő Szolgálat, 2012. szeptember 1-jén indult el és 2014. február 28-án zárul a program.

Az ESZI és a szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének személyi, tárgyi feltételei:

A működés személyi feltételei

Az ESZI 2013. évre engedélyezett álláshelye **152,5** mely év közben a szakmai változásokat követve -6, (**146,5**) majd +3,5 álláshely változással - **150** álláshelyre módosult. Ebből szakmai feladatellátásra **129,75** technikai feladatellátásra pedig **20,25** álláshely engedélyezett.

Az ESZI intézményeiben foglalkoztatott munkatársak aránya, szakképzettségüket tekintve megfelel az általános személyi feltételeket szabályozó *miniszteri rendelet 6. §-ban foglalt szakképesítési előírásoknak.*

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SZCSM. rendelet 15. §-ban előírtak alapján elkészített a *képzési terv* alapján biztosítják a képzéseket. A jogszabályban a kötelezően előírt kreditpontok megszerzése érdekében is ennek keretében vettek részt a munkatársak.

Az intézményben foglalkoztatott személy a feladatait az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatában és a munkaköri leírásban foglaltak szerint végzi. A személyes gondoskodás körébe tartozó feladatokat ellátó személyek részére a miniszteri rendelet 6.§ (11) bekezdése alapján munkaruhát biztosít. A munkaruha-juttatás feltételeit a munkáltató állapítja meg. A munkaruha juttatás egyéni vásárlás útján, számlával történő utólagos elszámolás formában kerül biztosításra.

A 2013. év. november havában zajló helyi juttatási szabályzat érdekegyeztető tárgyalásainak eredményeként decemberben elkészült az intézmény Kollektív Szerződése, melynek gyakorlati megvalósítására 2014. évtől lesz lehetőség.

Az intézményben foglalkoztatott személy, valamint közeli hozzátartozója a Ptk.685.§-ban foglaltak alapján az ellátásban részesülő személlyel tartási/életjáradéki szerződést az ellátás időtartama alatt, illetve annak megszűnésétől számított egy évig nem köthet. Ezt nyilatkozatban, vagy munkaköri leírásban rögzíteni szükséges, s természetesen minden foglalkoztatottnak benne van a személyi anyagában.

A működés tárgyi feltételei

Az ESZI szociális szolgáltatást nyújtó szervezeti egységek működésének tárgyi feltételei:

Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat ESZI központja a kerület központi részén rákospalotai városrészben, telephelyei részben zöld övezetben családi házas lakókönyezetben, részben a kerület Újpalotai városrészének központjában lakóövezeti jellege szerint lakótelepi környezetben találhatóak.

A telephelyek bejáratainál a homlokzatra rögzített táblákon „jól láthatóan” elhelyezésre kerültek az épületben működő intézmény szervezeti egységeinek elnevezései, az épületek részben/teljesen akadálymentesítettek. A telephelyek tömegközlekedési eszközökkel jól megközelíthetőek, tárgyi, műszaki, és egyéb felszereltségük a szakmai programokban kitűzött feladatok ellátását, programok szervezését teszik lehetővé.

Biztosított a dokumentációk adatvédelmi előírásoknak megfelelő zárható helyen történő tárolása.

Fontos, hogy a helyiségek, a közösségi terek, a berendezési tárgyak és azok elhelyezése az ellátotti kör életkori sajátosságainak megfelelőjenek, fizikai, mentális és egészségi állapotuknak megfelelő környezetet „jól-lét”érzést biztosítva növeljék biztonságérzetüket. A közösségi együttlétre, pihenésre, az igénybevevők fogadására szükséges helyiségek és a foglalkoztatásokhoz szükséges csoportszobák biztosítottak. A rendelkezésre álló helyiségek mérete megfelelő, viszont a használatuk napi szervezési feladatok ellátását követeli meg - *a szolgáltatások zökkenőmentes igénybevétele érdekében* - a szociális szakemberektől.

A szállítási feladatokat az intézmény állományába tartozó hivatásos sofőr látja el egy Opel Morano 9 személy gépkocsival, - amely alkalmas kerekesszékes személy biztonságos szállítására.

A Suzuki Wagon R típusú gépkocsi az idősök nappali szállításához, az ÉNO szociális foglalkoztatásához, a Családsegítő, Fióka kliensszállításához, vagy kisebb ügyintézetekhez nyújt hathatós segítséget. Az utcai szociális munkát a Suzuki SX4 személygépkocsival látják el az ügyeletben lévő munkatársak.

A fenntartó biztosítja a szükséges karbantartást, az esetleges felújítási munkálatok elvégzését.

A XV. kerületben elérhető szociális alap- és szakellátások

A Budapest Főváros XV. kerületi Önkormányzat az ESZI szakmai egységein keresztül az Szt. 57. §. alapján szociális alapszolgáltatás keretébe tartozó ellátást, szolgáltatást.

Étkeztetés

Az Szt. 62. §-nak megfelelően az ESZI, az étkeztetést a rászorultak részére az Idősek Klubjain keresztül biztosítja, ennek keretében főétkezőként napi egyszeri meleg ételt biztosítanak azoknak, akik azt tartósan, vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. önmaguknak, illetve eltartottjaiknak.

Az étkezés igénybe vehető:

- helyben fogyasztással,
- elvitellel, illetve
- házhoz szállítva (házhoz szállítás - Julienne Kft.)
- orvosi javaslatra indokoltan, diétás étkezés (epe-és cukorbetegség részére)
- ezen kívül lehetséges a menü kiválasztása.

Igénybevétel alakulása:

2013. évben átlagosan 650 fő a szociálisan rászorult igénybevevők száma. Az étkezésért fizetendő térítési díj az önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint kerül megállapításra figyelembe véve az igénylő jövedelmi viszonyait.

A főbb szabályokat a 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról - tartalmazza.

Az intézmény az év két napját kivéve (december 24.- és január 1.) minden nap - ügyeletes rendszerben - nyitva tart. Hétvégére (szombat, vasárnap) is étkezést kérők esetében az étkezést az ESZI az adott időpontban ügyeletes telephelyei útján biztosítja, az Idősek Klubjaiban lévő tálaló konyhák rendelkeznek HACCP minősítéssel.

Házi segítségnyújtás

Az Szt. 63. §-ban felsorolt szolgáltatásokat a házi segítségnyújtás keretében az önálló életvitel fenntartása érdekében a szolgáltatást igénybe vevő személy részére saját lakókörnyezetében kell biztosítani. A miniszteri rendelet 25.§ (3) bekezdésében sorolja fel a házi segítségnyújtás feladataiba tartozó gondozási tevékenységeket.

Gondozási tevékenységek:

- folyamatos segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása
- az orvos előírása szerinti alapvető gondozási és ápolási feladatok ellátása, gyógytorna
- személyi és lakókörnyezeti higiénia kialakítása és megtartása
- segítségnyújtás a kapcsolattartásban
- esetleges veszélyhelyzet kialakulásának megelőzése
- közreműködés a különböző háztartási tevékenységekbe
- más szociális ellátásokhoz való hozzájutás segítése

Igénybevétel jellemzői: A leginkább igényelt szolgáltatások (bevásárlás, gyógyszer felírás - kiváltás, gyógyszeradagolás, vérnyomásmérés, csekkek feladása, egyéb ügyintézés, gyógytorna.

Igénybevétel 2013. évben átlagosan egy gondozónő igénytől függően 6-9 gondozottat látott el. Működési engedély 207 fő ellátására ad lehetőséget. Térítési díjat havonta utólag, az önkormányzati rendeletben szabályozottak szerint a jövedelmük figyelembe vételével fizetnek az ellátást igénybe vevők. A gondozási szükséglet vizsgálata és megállapítása intézményvezetői hatáskör.

A gondozást egyénre szabott gondozási terv alapján végzik. A gondozónők, a gondozási feladatokat az igényléskor felvett előgondozási lap alapján a gondozási szükséglet időtartamát figyelembe véve, az elkészített egyéni gondozási tervben meghatározottak szerint látják el.

Az elvégzett gondozási feladatokról, gondozási tevékenységről és az erre fordított időről naponta vezetik a 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete szerinti gondozási naplót.

A házi segítségnyújtásban részesülő személyekre vonatkozóan *egyéni gondozási tervet készítenek, amelyet a gondozást végző személy az ellátást igénybe vevő személlyel, illetve törvényes képviselőjével közösen készít el. A tervet illetve az elért eredményeket félévente átfogóan értékeli a gondozást végző és ennek figyelembevételével módosítja az egyéni gondozási tervet. Az értékelő lapokból nyomon követhető az ellátottak állapotának alakulása.*

Naponta tartanak esetmegbeszéléseket, illetve szükség szerint munkaértekezletet. A házi gondozó szolgálat betölti szerepét, hozzájárul ahhoz, hogy minél később kerüljenek ki a segítségre szoruló idős emberek megszokott környezetükből.

A közeljövő terveit szerint a házi segítségnyújtás időbeni kiterjesztése hétvégére illetve a délutáni időszakra, ellátotti igény és ellátói szándék függvénye. Szükséges mérlegelni fenntartói oldalról a házi segítségnyújtás térítési díjának mértékét, mert erre a szolgáltatásra van a leginkább szükség, az idősök jövedelmi helyzete nem teszi lehetővé a gondozási szükségletüknek megfelelő gondozási idő igénylését.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás. A szolgáltatás nyújtásának célja, hogy minél tovább otthonukban, biztonságban élhessenek a szociális törvény 65. § (4) bekezdésében meghatározott szociálisan rászorult személyek. A készenléti szolgálatot a területi gondozás szakképzett gondozónői látták el 2013. december 31-ig, az év második felében feladat-ellátási szerződés kereteiben. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 2013. július 01-től állami feladattá vált.

Nappali ellátás (Idősek Klubja)

Az Idősek Klubja - az Szt. 65/F. szakasz (1) bekezdés a) pontjába tartozó - elsősorban a saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális, mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetésére szolgál.

Az Idősek Klubjaiban a napi nyitvatartási idő - igazodva a helyi igényekhez - 5 napos nyitvatartási rendben munkanapokon hétfőtől péntekig 8-16 között biztosít nappali ellátást, ez megfelel a miniszteri rendelet 76. § előírásainak. A hivatkozott miniszteri rendelet e szakasza alapján „A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.”

A nappali ellátás személyi térítési díja bevezetésének következményeként a napi látogatottság csökkent, melynek ellensúlyozására a klubok munkatársai olyan szabadidős programokat ajánlottak, amelyek vonzóak a fiatalabb klubtagok számára is. A helyi rendeletben szereplő napi szolgáltatási díj jelentős mértékű csökkentésével sikerült megállítani a látogatottság csökkenését. Bár az engedélyezett férőhelyek száma 185 fő, - a klubtagság folyamatosan növekvő tendenciát mutat, - melynek háttérében azok a helyi szakmai kezdeményezések és hivatali intézkedések állnak melyek segítségével további pozitív változások indulhatnak el e korosztály életében. A klubtagság ma már közel 300 fő akik klubtagsági kártyájukkal szabadon látogathatják mindhárom klub rendezvényeit.

Az Idősek Klubjában munka értekezletet szükség szerint (heti) gyakorisággal tartanak. A minőségi szolgáltatásnyújtás érdekében ezen kívül ad hoc jelleggel egyeztetések is történnek az azonnali ill. a napi feladatellátást illetően.

A miniszteri rendelet 80.szakaszában megfogalmazottaknak megfelel a klubok házirendje. A Szakmai Programban foglaltak alapján a szabadidős tevékenységekre havi és heti program beosztást készítenek. A programokban önként vesznek részt a klubtagok, rendszeresen szerveznek különböző egészségügyi felvilágosító előadásokat.

Elsődleges cél az egészségmegőrzés, ennek érdekében fontosnak tartják a testmozgással kapcsolatos programokat, igény esetén lehetőség van vérnyomás- és testsúlymérésre, segítséget kapnak pszichés problémáik megoldásához, hivatalos ügyeik intézéséhez. A nappali ellátás keretében nyújtott szolgáltatások hozzájárulnak az idős emberek napirendjének kialakításához, a közösségi élet, a társas kapcsolatok ápolásához ezzel, megakadályozva az elszigetelődésüket, javítva az életminőségüket.

60+ idősügyi program 2013. évet átszövő hatása és eredményei:

Az önkormányzat költségvetésében biztosított támogatása mellett pályázatok készítésével, az elnyert pályázatok kiegészítő finanszírozásával, civil szervezetek önkéntesek bevonásával kívánják megvalósítani a szociális intézmény munkatársai azon elképzeléseiket, amelyek szemléletváltással emberi erőforrások aktivizálásával, közösségfejlesztéssel, ösztönzéssel elérhetőek.

Dinamikusan fejlődő intézményegységgé vált a kerületi idősödők, idősek szolgáltatásait koordináló Területi gondozás.

Az elmúlt év sikeres kezdeményezései:

- Idősügyi Tanács megalakulása – kapcsolatfelvétel az egyházak képviselőivel, kerületi köztisztviselőket álló személyekkel, - érdekképviselő, érdekvédelem megerősítése
- „Levendula” Az aktív idősödés gyógyító programja pályázat elkészítése- arculattervezéssel
- „A harmadik életkezdet” az idősellátás új formái konferencia szervezése – „Levendula induló” - szimbólumalkotás, szakmai kapcsolatrendszer építése-bővítése
- „Van sütnivalónk” generációk tortája vetélkedő (kapcsolatépítés civil szervezetekkel, más korosztályokkal-„Csomópont” fiataljaival)
- „Egy klub-egy iskola” – együttműködési megállapodások, iskolai önkéntesek fogadása
- 60+ program az érintettek bevonásával, szolgáltatásbővítéssel, szimbólum megjelölésével
- „60+ Levendula XV.” kedvezménykártya bevezetésének előkészítése

Nappali ellátás (ÉNO)

A felnőtt, értelmileg akadályozottak nappali ellátását, szociális foglalkoztatását biztosítja a kerületi ÉNO 32 fő engedélyezett férőhelyen. Gyógypedagógiai fejlesztés keretein belül feladataik a képességek szinten tartása és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában, a foglalkoztatás megszervezése, kapcsolattartás, tanácsadás az ellátottak családtagjaival. Kapcsolati háló építése közösségi programok szervezésével, szakmai terephely működtetésével, valamint egyesületi szerepvállalással az ellátottak társadalmi integrációjának elősegítése.

Foglalkoztatás:

Szocioterápiás foglalkozások

- Munkaterápia,
- Terápiás-és készségfejlesztő foglalkozás

Szociális foglalkoztatások

- Munka-rehabilitációs foglalkoztatás (fűszernövény termesztés, divatékszergyártás, csomagolás)
- Fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás (zöldterület kezelés, általános épülettakarítás)
- Intézményi Munkahelyi Gyakorlat
- Foglalkoztatás külső foglalkoztatónál

A foglalkoztatási rehabilitáció-rehabilitáció célja a *külső foglalkoztatás*, a munkaerő-piaci integráció elérése. Az ÉNO szakmai munkájának jelentős részét az intézményen belüli foglalkoztatás és háttérének biztosítása, megszervezése, dokumentálása, valamint a folyamatos felügyelet biztosítása teszi ki.

Sajátos arculattal rendelkező a nappali ellátás keretein túlmutató kézzelfogható eredményeket felmutató intézményegység az ÉNO. Tevékenységük közösségépítő szemléletformálás.

Fejlesztő Gondozó Központ (FENO)

A Fejlesztő Gondozó Központ 2013-ban is 36 férőhellyel működő nappali ellátást, szolgáltatásokat biztosított a súlyosan, halmozottan sérült fiatalok, felnőttek számára. Működési engedélyük országos szintű. A FENO-ban az ELTE-Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Karának gyógypedagógus és szociális munkás hallgatói együttműködés keretében szakmai gyakorlatot teljesítenek. Széleskörű kapcsolatrendszerüket kamatoztatva - a nappali ellátás kereteit feszegető- szakmai konferencia szervezésével a súlyosan, halmozottan sérült embereket érintő társadalmi és törvényi változásokra hívták fel a figyelmet az elmúlt évben.

2013. február.01-től fejlesztés, oktatás nem tartozik az intézményhez, szakértői bizottság jelölte ki a képző intézményt. Ebben az esetben a kerületben működő Száraznád utcai NOK látja el ezt a feladatot. Ennek következtében a képzési feladatot ellátó gyógypedagógusok kikerültek az intézményből. Néhány hónap telt el a valódi változásokat követően, az együttműködésük nem zökkenőmentes, mind a felelősség, mind a szolgáltatások biztosítása, a szolgáltatások szervezése és lebonyolítása változatlanul az egységet terhelik.

Speciális ellátásuk bár a fogyatékosok nappali ellátási keretein belül működik, nem hasonlítható össze az ÉNO ellátottainak gondozási szükségleteivel. Hosszabb távon gondolkodva újabb módosításokra lesz szükség, hiszen változik a tanköteles ellátottak aránya is. Új szociális csoport kialakításának és szociális szakembert igénylő feladatok megvalósításának szükségessége körvonalazódik, míg a fejlesztő- nevelő oktatás ténylegesen megszűnhet a napi tevékenységeket illetően.

Az ellátásokért illetve szolgáltatásokért fizetendő térítési díjak:

A nappali ellátásért, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásért, szolgáltatások igénybevételeért térítési díjat kell fizetni.

A fizetendő térítési díj mértéke az Szt. rendelkezései, valamint a részletes szabályokat tartalmazó végrehajtási rendelet, 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet szabályainak figyelembe vételével a 7/2005. (IV. 4.) ök. számú helyi önkormányzati rendeletben került meghatározásra.

2007. január 1. napjától, kötelező vizsgálni az igénybe vevő személyek szociális rászorultságát a házi segítségnyújtás és a jelzőrendszeres házi segítség nyújtás esetében, a jogszabályban minősített rászorultság alapján. A szociális rászorultság vizsgálata az igénybevevők esetében megtörtént. A térítési díjakat ezen ellátásban, szolgáltatásban részesülők utólag fizetik.

Az esetleges térítési díj hátralékokról számítógépes nyilvántartást vezetnek, lehetőségeikhez mérten gondoskodnak a követelések rendezéséről. A helyi rendelet 2012. évi változását követően néhány esetben maradtak behajthatatlan kintlévőségek melyek további megoldások keresésére, valamint a további hasonló esetek előfordulásának megelőzésére hívják fel a figyelmet. (jóváírás lehetőségeinek visszaállítása, előre fizetendő térítési díj stb.)

Jogszabályváltozás:

A 9/1999.(XI. 24.) SZCSM rendelet 3-11. § módosításai szerint a szociális alapszolgáltatásnál az intézményi jogviszony megszűnésétől számított három hónapon belül ismételt kérelmezés esetén az igény elbírálható a korábbi kérelem és mellékletei alapján. Írásban kell nyilatkozni, hogy a korábbi kérelemben foglaltakhoz képest az adatokban nem történt változás. Új megállapodásra és értesítőre ez esetben is szükség van.

2013. április 1. napjától megszűnt az egyszerűsített előgondozás. Változtak az előgondozásra vonatkozó szabályok, az Előgondozás I-II. összevonásra került. A Területi gondozás nyomtatványai e két fontos változást követve újabb nyilatkozatokkal bővültek, ill. a szakosított ellátás igénybevételi eljárása egyszerűsödött.

Szakosított ellátás keretein belül átmeneti elhelyezést biztosít Budapest Főváros XV. kerület Önkormányzata **12 fő** számára **az Időskorúak Gondozóházában**.

Az Szt. 82. § Az idősok gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátásra legfeljebb egy évig kerülhet sor. A határidő elteltét megelőzően egy hónappal az intézmény vezetője megvizsgálja, hogy az ellátást igénybe vevő családi környezetébe visszahelyezhető-e, illetve ellátása személyes gondoskodás útján biztosítható-e.

A bentlakásos intézmény alapfeladatát meghaladó egyéb szolgáltatásokat is nyújthat. (fodrászat, pedikűr stb.) Ezeket a szolgáltatásokat intézményi jogviszonyban nem álló személy is igénybe veheti. A bentlakásos intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. 67. § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja. A bentlakásos intézményben folyó gondozási tevékenység alatt az intézmény szolgáltatását igénybe vevő személy részére nyújtott olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget kell érteni, amelynek során az igénybe vevő szociális, testi és szellemi állapotának megfelelő egyéni bánásmódban való részesítése keretében a hiányzó, vagy csak korlátozottan meglevő testi-szellemi funkcióinak helyreállítására és szinten tartására kerül sor.

Az Időskorúak Gondozóházának életterét képezi az újjalotai Nyugdíjasház épületének három apartmanja, az igényesen kialakított udvar és a kiegészítő helyiségek (ebédlő, tálalókonyha, mosásra és tisztálkodásra alkalmas helyiségek, valamint egy több funkciót betöltő szoba (iroda, orvosi szoba, ügyeleti szoba, nővéri öltöző). A nap 24 órájában gondozási és alapápolási feladatokat lát el az itt dolgozó szakképzett személyzet. Az elhelyezési lehetőségek miatt házaspárokat, és demenciában szenvedő betegeket nem tudnak fogadni. A kor előrehaladtával a polymorbiditásból eredően egyre több speciális igény kielégítésére lenne szükség, amelyet e keretek között már nem tudnak biztosítani. A szolgáltatás új helyre történő költöztetése, a férőhelyek jelentős növekedése és differenciáltsága adja a megoldást a felvetődött problémákra.

2013. évben a lakásukból kimenekített, ill. kilakoltatott ellátottak száma (8fő), az idősotthoni elhelyezésre várók és elhelyezettek száma szintén (8fő). Az ellátást éves szinten **23** fő vette igénybe. A szakszerű ellátás mellett napi háromszori étkezést biztosítanak.

A Nyugdíjasház lakói is igénybe vehetnek étkeztetési szolgáltatást és házi segítségnyújtást egyéni megállapodások szerint, az önkormányzati rendeletben szereplő térítési díjak megfizetésével a jövedelmi viszonyaik figyelembe vételével. Az ellátást a legközelebb lévő (Kontyfa u. 3. sz. alatti) területi ellátási kötelezettséggel bíró gondozási egység biztosítja számukra.

Újjalotai Családsegítő Szolgálat (UCSSZ)

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás, amely térítésmentesen és önkéntesen vehető igénybe.

A szolgáltatásokat igénybe vevők hozott problémái elsősorban anyagi jellegűek, több probléma együttes előfordulása nehezíti a családok működését. A családgondozás fókuszában továbbra is az aktívkorú lakosság áll. Jellemzővé vált a komplex esetkezelés, esetmenedzselés.

A rendszeres szociális segélyben részesülő személyek a segély folyósításának feltételeként együttműködésre kötelezettek. A családgondozók együttműködésre vonatkozó tapasztalata, hogy a rendszeres szociális segélyben részesülők mindegyike komolyan veszi az együttműködést, a megbeszélte időpontokban megjelennek és betartják a megbeszélteket. A segélyben részesülők kötelesek negyedévenként megjelenni és beszámolni a helyzetük alakulásáról. Az értékelés során lehetőség van a program változtatására, a változások alapján kialakult új helyzethez igazodva annak megfelelő kezelésére.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy a tartós munkanélküliek elsődleges munkaerő-piacra történő visszajutása/visszajuttatása kis számban lehetséges.

Jogszabályváltozás

2013. november hónapban jelentek meg az egyes migrációs, illetve menekültügyi tárgyú és más kormányrendeletek 2014. január 1-én lépnek hatályba. A családsegítők illetve a közreműködő civil szervezetek feladatai: „A menekült és az oltalmazott társadalmi beilleszkedésének elősegítése, az integrációs szerződés és az integrációs támogatás nyomon követése, folyamatos kapcsolattartás lehetőségének biztosítása.”

A Zsókvár projekt III. ütemén belüli kihelyezett elméleti képzés zajlott 2013. év nyarán a MUFTI-ban, ahol a munkatársak feladata a tanfolyam sikeres megvalósítása érdekében a toborzás, szervezés, a képzés támogatása, pl. BKV jegy biztosítása, a képzést követő mentori feladatok ellátása volt.

- *dajkaképzés 180 órában,*
- *kereskedelmi végzettség 88 órában és*
- *biztonsági őr, ill. vagyonőr képzés 120 órában.*

Az elméleti képzést gyakorlati tapasztalatszerzés követte, melynek feltételeit a vállalkozói szerződés rögzítette. A pályázati programon belül ún. keretszerződés formájában történt a feladatmegosztás az ESZI és a RUP-15 Kft. között.

A kerületi szociális ellátórendszer egyik kuriózuma a munkanélküli fiatalok álláskeresésének támogatása, mely egészen a '90-es évek elejéig vezethető vissza. Országos szinten először került sor álláskereső tréning megvalósítására Székely Vince koordinálásával. A kerületben, felfigyeltek az igényre, majd kipróbálták, hogy szükség van e erre a szolgáltatásra. Az 1990-1996 években a Csokonai Művelődési Központ keretein belül működő információs szolgáltatás később különváltan a családsegítő szolgáltatások részévé vált. Erősödött a képzési vonulat, a szabadidő értelmes eltöltésére irányuló kezdeményezések, valamint a munkáltatókkal való jó munkakapcsolatok kiépítésének igénye. Az álláskereső tréningeket követő elhelyezkedési arány 70%-on felülinek bizonyult.

Jelenleg a területileg illetékes Munkaügyi Központtal, a képző intézményekkel és a foglalkoztatókkal kiépített jó munkakapcsolatuk mellett nagy hangsúlyt fektetnek az állásbörzékre és a folyamatos friss információk biztosítására. Sikeresek és ismertek a kerületben szakmai programjaik. A fiatalok motiváltabbak az idősebb korosztályoknál, probléma inkább ott adódik ahol az idősebb családtag tartósan munkanélküli. Az együttműködés megszűnik, ha munkát találnak, ha az életkoruk alapján átirányításuk szükséges, ill. ha fél évig nem jelennek meg a tanácsadáson. Pszichiátriai és szenvedélybetegek esetében, a Humán Sztráda közösségi ellátásainak szociális munkatársaival együttműködve nyújtanak segítséget.

Ellátási szerződések, együttműködések:

Ellátási szerződés - köttetett Budapest Főváros XV. ker. Rákospalota, Pestújhely, Újpalota Önkormányzata, valamint a **Humán Sztráda Kht.** és a „**Félúton**” Alapítvány között 2006. október 10-től pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátása, pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali és átmeneti ellátása mint személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás folyamatos biztosításával.

A Humán Sztráda Nonprofit Kft. 2004-ben alakult, amikor még a két egymástól távol álló gazdálkodási szféra (non-profit és a for-profit) szakemberei egy sorozatosan visszatérő probléma kapcsán (hatékony rehabilitáció - integráció) arra az elhatározásra jutottak, hogy szaktudásuk összehangolásával megpróbálnak segítséget nyújtani azoknak az embereknek, akiknek az életét mentális állapotuk jelentősen befolyásolja.

Szervezetük 2006. elejétől közös szakmai hálózatot működtet a Félúton Alapítvánnyal közösen a hatékony szociális ellátás érdekében. A szakmai hálózatban a két szervezet munkatársai napi szinten több mint 320 szenvedély- és pszichiátria beteget látnak el. Alapvető és meghatározó szakterületük a szociális ellátás, melyhez szorosan kapcsolódik az általuk fenntartott

egészségügyi ellátás, ahol a szakmai szükségletekhez igazodva pszichiáter, addiktológus szakorvosok végzik munkájukat. 2006. óta végeznek felnőttképzést, elsősorban a szociális területen dolgozó szakemberek, másodsorban saját munkavállalóik részére. Cégük harmadik pillére a foglalkoztatás, - mely szolgáltatás 2010. októberében került kiépítésre.

Az együttműködés a civil szolgáltatókkal nem zökkenőmentes, melynek oka a fent említett szervezeteknél különösen az elmúlt esztendőben folyamatosan cserélődő munkatársakkal való tartós munkakapcsolat kialakításának nehézsége. A családsegítő munkatársai a közösségi ellátások koordinátorával tudják realizálni szakmai egyeztetéseiket. Alapvetően érzik a szükségességét a szolgáltatásnak, de azt is, hogy a közösségi gondozók együttműködése mellett szükséges felkutatniuk a helyi lehetőségeket és keresni a megoldást a hatékonyabb feladatellátásra. Napi problémájuk a pszichiátriai betegek elhelyezése, legalább nappali ellátásának biztosítása. Földrajzi megközelíthetőség szempontjából közelebb és központi helyen található szakszerű segítséget nyújtó helyre a közvetlen lakókörnyezetükben lenne szükségük mind a pszichiátriai, mind a szenvedélybetegeknek. Társuló problémák még a megváltozott munkaképesség, a foglalkoztatási, elhelyezkedési és az ebből következő finansziális nehézségek.

Szociális konyha és Nappali melegedő

(Engedélyezett férőhelyszám: 50)

Az intézményegység Nappali Melegedő telephelyének szolgáltatásai kiegészültek a pályázati programból megvalósult szociális mosodával, amely a hajléktalanok, és a rászoruló családok részére biztosít mosási lehetőséget.

A Téli Krízis időszakában (november 1-március 31.) a Nappali Melegedőben délelőtt és délután is szénhidrát és folyadékpótlás a szolgáltatások részét képezi. Naponta kétszer nagy mennyiségű kenyeret osztanak és forró teát az utcai szociális munkások az utcán élő hajléktalanoknak.

A Szociális Konyha (**népkonyha**) napi egyszeri étkeztetést biztosít a családgondozásban (pl. Fióka vagy SZÉRA) esetgondozásban (pl. BMSZKI) részesülő együttműködők számára, a helyzetjavítást célzó munkaeszközeként. A közös erőfeszítések révén az ellátási idő végére az esetek többségénél prognosztizálható az ellátás szükségességének szüneteltethetősége, illetve végleges megszüntetése.

Az étkeztetésben való részvétel feltétele:

- az ellátást indokoló helyzet
- XV. kerületben tartózkodás életvitelszerűen /hajléktalanok esetében is/
- együttműködés: az esetgazda szociális munkással való közös munka vállalása a bekerülési helyzet javítása érdekében

Az ebéd érvényes ebédjegy ellenében helyben elfogyasztható, vagy elvihető. Hétvégére konzervet, ünnepekre konzervet vagy élelmiszercsomagot kapnak.

FIÓKA Gyermek –és Ifjúságléti Központ

A Központ tevékenységének célja elsődlegesen a gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése. A veszélyeztetettség megelőzése, és a már kialakult veszélyeztetettség enyhítése, ill. megszüntetése. Felelősségteljes feladat a családból ideiglenes hatállyal kiemelt, vagy átmeneti nevelésbe vett gyermek visszahelyezésének elősegítése, az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült gyermek, fiatal felnőtt utógondozása. A Fióka gyakorlati terephelyként is működik, felsőoktatási intézményekből fogad hallgatókat.

A „Fióka” családgyozozói munkájának jelentős elemei:

- az egyéni esetkezelés
- a gyerekek családjával való foglalkozás (az intézményt önként felkeresők, hatóság által jelzetten, vagy jelzőrendszeren keresztül jelzett problémákkal)
- a sokproblémás nehezen segíthető gondokkal küzdő gyerekek és családok, akikkel nehézkes az együttműködés

Ellátási szerződések, együttműködések:

A Szociális és Rehabilitációs Alapítvány (SZÉRA) működését Budapest 15. kerületében 1997-ben kezdte meg, önkormányzati intézményként. A kezdetektől gyermekvédelmi és hajléktalan ellátást egyaránt nyújtanak bentlakásos formában. Így Családok Átmeneti Otthonát (18 hónapos ellátási időtartammal) és hajléktalan férfiak rehabilitációs intézményét (36 hónap ellátási időtartammal) működtetnek. Szakmai programjaik hatékonyabb megvalósítása érdekében 2000-ben non-profit szervezetté alakultak és azóta is ebben a civil szervezeti formában végzik tevékenységüket. A több éves jó együttműködésnek köszönhetően Budapest 15. kerülete ellátási szerződést kötött Alapítványukkal.

Az „Aranyhíd” Gyermek Átmeneti Otthona 2001. évtől a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti ellátások egyik formája keretében, a Gyermekvédelmi törvény alapján működik. A Hajnal utcai központban olyan kiskorú gyermekeket fogadnak a XV. kerületből akiknek felügyelete, ellátása, gondozása hosszabb vagy rövidebb, de egy évnél nem hosszabb időszakban hozzátartozóik által nem megoldható. Előfordulhat ugyanis, főként a gyermeküket egyedül nevelő szülők, nagyszülők esetén, hogy egy betegség, baleset, vagy más egyéb körülmény akár több hónapra is felborítja a család életét, és lehetetlenné teszi a kiskorú gondozását. A hirtelen bekövetkező változások miatt fennállhat annak a veszély is, hogy az új körülmények kedvezőtlenül hatnak a gyermekek fejlődésére.

Intézményük nagyobbreszt a szülők kérésére végzi tevékenységét, huszonnégy órás, bentlakásos ellátást biztosítva. Az ellátási szerződés alapján azokat a gyerekeket fogadják, akiket előzetesen a „Fióka” családgyozozói javasoltak felvételre. Ez az ellátási forma legtöbb esetben a szülők életvezetési problémái, lakhatási nehézségei miatt válik szükségessé. A két intézmény között kialakult sokéves jó munkakapcsolat az elmúlt évi vezetői változások miatt nem volt zökkenőmentes, jelenleg a szakmai és kapcsolati rendszer újjáépítése zajlik.

Helyettes szülői feladatok ellátására 2004. évtől van ellátási szerződése a XV. kerületi Önkormányzatnak a XX. Kerület Önkormányzatával, a szerződés élő, gyakorlati megvalósításra még nem volt szükség.

Az országos nyilvántartási és jelentési rendszer működési tapasztalatai (Kenyszi- Tevadmin)

A Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal (továbbiakban NRSZH) a Központi Elektronikus Nyilvántartási rendszer (továbbiakban KENYSZI) működésével létrehozta a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások/ellátások igénybevételének nyilvántartására szolgáló egységek elektronikus országos nyilvántartását. Az adatszolgáltatási rendszer ellenőrzési folyamatára a Szociális és Egészségügyi Osztály intézkedési tervet dolgozott ki.

Az elmúlt másfél év tapasztalatai szerint szükséges helyi szinten átgondolni és a gyakorlathoz igazítani az ellenőrzés módját, ütemezését, szakmai tartalmát.

Az ESZI szakmai tevékenysége értékelésének összefoglalása

- Az ellenőrzés során megállapításra került, hogy az ESZI Alapító Okirata, az SZMSZ, a Képviselő-testület, míg a Szakmai program a Szociális Családvédelmi és Tulajdonosi Bizottság által elfogadásra került, hatályos.
- Az ESZI telephelyei rendelkeznek a működéshez szükséges jogszabályokban előírt feltételekkel.
- Az intézményekben használt, az igénybevételről vezetett nyilvántartások, a jogszabályokban előírt mellékletek adattartalmának megfelelőek.
- A tárgyi feltételek általánosságban megfelelnek a jogszabályokban meghatározottaknak, az ellátottak egészségi állapotának, életkorának. Az ESZI munkatársai számára biztosítottak a feladat végzéshez szükséges eszközök.
- A személyi állomány szakképzettsége megfelel a jogszabályban előírtaknak.

Feladatellátás értékelése

- Az ellenőrzött időszakban az ESZI tevékenysége, megfelel a működési engedélyekben foglaltaknak, illetve a vonatkozó hivatkozott hatályos ágazati jogszabályok előírásainak.
- Az eddig hatályos Szakmai Programban a helyi igények és a fenntartó elvárásai alapján megfogalmazottak, a munkatervben történő lebontás alapján elvégzett feladatok során megvalósultak. Az előírt célok a különböző ellátási területeken teljesültek.
- Az Intézmény, a Hivatal érintett osztályaival, az egészségügyi intézmények szakdolgozóival (orvosok, körzeti nővérek, kórházi szociális nővér, védőnők) valamint a kerületi rendőrség illetékes munkatársaival együttműködve végzi munkáját.

Az ellenőrzés során tapasztaltak alapján az ellenőrzés megállapításai

- Az intézmények által nyújtott ellátások az egész kerületet átfedik.
- Az ESZI intézményegységeinél a működéshez előírt alapidokumentumok hatályosak, a jelenleg kiadott működési engedélyek érvényesek, határozatlan idejűek.
- Az ellátási formák a szakmai jogszabályban foglaltaknak megfelelnek.
- A használt nyomtatványok, valamint a vezetett nyilvántartások tartalma megfelel a jogszabályi előírásoknak, vezetésük egységes. A vezetett nyilvántartások rögzítik az elvégzett feladatokat.
- Az értékelési időszakban az intézmény tevékenysége megfelel a működési engedély, illetve a hivatkozott jogszabályok előírásainak.
- Az ESZI szakmai feladatainak ellátása megfelelő színvonalú, a dolgozók **megújulásra képesek**, szakmailag felkészültek, munkájukat hivatástudattal, empátiával és odaadással végzik.

Összességében megállapítható, hogy az Egyesített Szociális Intézmény a helyi szociális ellátórendszerben alapvető szerepet tölt be, az általuk - a vonatkozó jogszabályok alapján - végzett munka biztosítja a szociális feladatok eredményes ellátását a szociális szolgáltatásokat igénybevevők megalégedésére.

Döntések, amelyek befolyásolják az integrált intézmény jövőjét

- 228/2013. (IV.24.) ök. sz. határozat arról, hogy az Újpalotai Családsegítő Szolgálat a **Zsókvár III. ütemben megvalósuló Szociális Városházak**ban kap elhelyezést.
- 229/2013. (IV.24.) ök. sz. határozat arról, hogy az Újpalotai Családsegítő Szolgálat elköltözését követően az Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (ÉNO) és az ESZI Központ használatába kerülnek a megüresedő helyiségek az Árendás köz 4-6. szám alatt.
- 231/2013. (IV.24.) ök. sz. határozat arról, hogy a FIOKA Gyermek- és Ifjúságléti Központ a 1157 Budapest, Hartyán köz 1-3. szám alá kerül áthelyezésre.

Jövőre vonatkozó tervek, további feladatok

- Továbbra is fokozott figyelmet kell fordítani a jogszabályok változásai miatt a szabályzatok időben történő aktualizálására, illetve a kötelezően előírt nyilvántartások formai tartalmi elemeinek megjelenítésére.
- Különösen figyelemmel kell lenni az ellátotti dokumentációk, a különböző ellátási formák igénybevételeiről vezetett kötelezően előírt megállapodások, nyilvántartások jogszabályban meghatározott tartalmi követelményeinek betartására.
- Fontos a jövőre vonatkozóan a pályázati rendszerben finanszírozott ellátások fenntarthatóságának, szükségességének megvizsgálása és elemzése.
- Szükséges felülvizsgálni az ellátási szerződések szakmai tartalmát, az átvállalt szolgáltatások helyi megvalósításának lehetőségeit (pszichiátriai és szenvedélybetegek nappali ellátása), valamint az egészségügyi alapellátással való munkakapcsolat elmélyítésének lehetőségeit, mely együttműködés célkitűzése lehetne:
- Az öntevékenység és önszervezés támogatása, a társadalomba, a korábbi közösségbe, a családba történő integrálódás elősegítése, az önelfogadás erősítése, az intézményen kívüli kapcsolatok ápolása.
- Kapcsolat kialakítása és fenntartása az egészségügyi szolgáltatókkal, és más támogatókkal, kulturális és szabadidős tevékenységek biztosítása, egyéni és csoportos terápiák, foglalkozások szervezése, rehabilitáció, munkába állás segítése, támogatása

Budapest, 2014. március 03.

Az ellenőrzést végezte:

Varga Klára szociális és egészségügyi referens

Reiszné Naszádi Magdolna
főosztályvezető

